

Türkiye, başındaki büyük insanın himmetile yeni bir hayata ulaşmış olan bir yerdir.

RUZVELT
Amerika Reiscümhuru

AKŞAM

Gazinin mümeyyiz vasfı samimî vatanperverliktir. Böyle bir vatanperverlik karşısında eğilmek lâzımdır. HERYO
Fransız Mebusan meclisi reisi

Sene 21 — No. 7217 — Fiati her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 17 Teşrinisani 1938

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Halkın sonsuz matemini Dün on binlerce halk mukaddes tabutun önünde huşû ve hürmetle eğildi

İzciler Büyük Şefin mukaddes tabutu önünden huşû ile geçiyorlar

Celâl Bayar hükûmeti ve Meclisin itimadı

Başvekil Celâl Bayar, dün Millet Meclisinde, yeni hükûmetin siyasetini izah etti ve ittifakla itimad reyini aldı.

Celâl Bayarın beyanatı, Büyük Şefin eserini ileri götürmeğe ahdeden milletin hissiyatını ifade etti. Millet Meclisinin Başvekiline itimadı da, son günlerin elemli ve çetin imtihanında halkın kalbinde Celâl Bayara karşı yer tutan muhabbet ve emniyetin tam makedisi oldu.

En derin matem acısıyla yüreklerin ezildiği, memleket için tarihi dönüm noktası sayılan günlerin başlangıcında, hükûmet yükü, hâl ve istikbal mesuliyetinin bütün ağırlığı omuzlarına yüklenmiş bir insan vardı. İztirab ve endişe içinde kıvranan kablere o insana çevrilmişti. Yaşlı gözler ona bakıyordu: Celâl Bayar.

Sarsılmaz kader saati çalınca Celâl Bayarın asil seciyesini gördük. Günlerden ve aylardanberi Büyük hastanın başı ucundan, gözyaşlarını içine akıtarak vazife başına dönen Başvekil, sükunlu bir vakarın timsali oldu.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Necmeddin Sadak

Dün üç muharririmiz sabahtan gece 24 e kadar Dolmabahçede yapılan ihtiram geçidinde bulunmuşlardır. Sabahleyin bulunan muharririmiz intibalarını şöyle anlatıyor:

Dünkü nüshamızda yazdığımız gibi Atatürkün aziz naaşları dün saat ondan itibaren evvelce neşredilen program mucibince ziyaret edilmeğe başlanmıştır.

Şafak söküyor... Büyük Önderin tabutu ilk defa İstanbul'a geldiği za-

man halkı kabul ettiği büyük salona indirilecek, ilk nazarda tam cephe- de, yani büyük salonun tam kara tarafında, Önderin toplantılar esnasında tercih ettiği sed gibi yüksek kısmında Cumhuriyet Halk Partisinin altı ümdesini temsil eden atlı meşale yanıyor. Meşaleler ay şeklinde sıralanmış, mukaddes tabut da bu ayın yıldızını teşkil edecek vaziyette ortaya konacaktır.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Ankaradaki merasim Atatürkün mukaddes cenazesi bütün dünya milletlerinin iştirakile, muhte- şem ve mühip merasimle kaldırılacak

Ankara 16 (A.A.) — Atatürkün cenaze töreninin Ankaraya ait esas programı şudur:

Ankaraya muvasalat

20 Sontesrin Pazar günü:

Cenazeyi taşıyan tren saat 10 da Ankara istasyonuna muvasalat edecek ve Reiscümhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Mareşal, İcra Vekilleri

ve sayımlar tarafından merasimle karşılanacaktır. Bu karşılama merasimine bir piyade taburu iştirak edecektir.

Tabut vagonundan indirilecek ve bu esnada ihtiram kıtasına refakat eden bando tarafından Chopin'in matem marşı çalınacaktır. Tabut 12 general

(Devamı 8 inci sahifede)

Celâl Bayar diyor ki:

"Elemimiz, hicranımız çok büyüktür. Fakat inanımız, güvenimiz de o nisbette büyüktür,,

Meclis Celâl Bayar hükûmetine
ittifakla itimad beyan etti

Ankara 16 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reisi Abdülhalik Rendanın başkanlığında toplanmış ve celsenin açılmasını müteakip Başvekil Celâl Bayar kürsüye gelerek şu beyanatta bulunmuştur:

Sayın arkadaşlar,
İkinci Cümhurreisimiz İsmet İnönünün itimadlarına mazhar olarak, Başvekilite tayin edildim. Kendilerine takdim eylediğim Heyeti Vekile azalarının isimlerini havî listeyi tüt-

fen tasvip buyurdular.

Teşkilâtı esasîye kanununun hükümlerine göre, sizin de itimadınıza mazhar olmak şerefini kazanırsam, vazifeme devam edeceğim. (Şiddetli akışlar).

Resmî bir lisanla bu maruzatımı bildirirken, inkılâbın ve Atatürk rejiminin en mümtaz bir siması ve Türk milletinin büyük evladı olan, ikinci reisi İnönünün, Cümhurreislik

(Devamı 2 inci sahifede)

Atatürke son hürmeti ifa için İstanbul'a binlerce vatandaş geliyor

Buradan Ankaraya gidecekler için
fazla trenler hareket ettirilecek

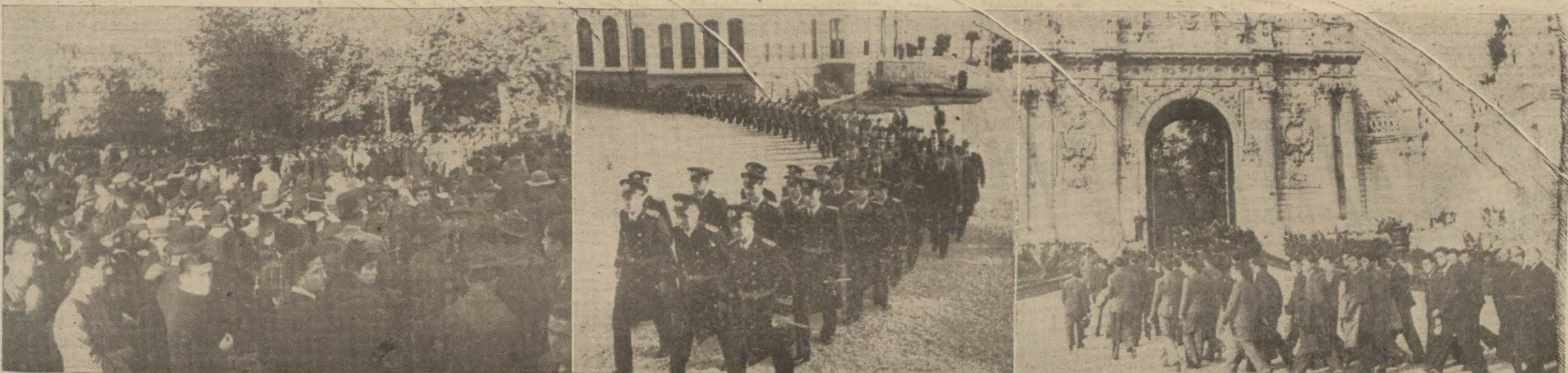
Atatürkün cumartesi günü şehrimizde yapılacak cenaze merasimine iştirak üzere dününden itibaren İstanbul mülhakatile civar vilâyetlerin kaza ve köylerinden binlerce vatandaş gelmeğe başlamıştır. Bunlardan bir kısmı akrabalarının, tanıdıklarının evlerine, çoğu da otellere yerleşmişlerdir. Bugün ve yarın da birçok kimselerin daha geleceği tahmin ediliyor. İstanbul'a civar olan vilâyetlerin halkı, İstanbul'da yapılacak merasime geleceklere gibi, Doğu, Orta Anadolu vilâyetleri halkı da Ankaraya gideceklerdir.

Bazı gazeteler, Ankaradaki cenaze merasimine iştirak etmek isteyenler için her yirmi dakikada bir, Haydarpaşadan bir tren kalkacağını yazmış-

tır. Devlet Demiryolları, mutad sey-rüsefer tarifesinde, ihtiyaca göre ta-dilâta karar vermiş olmakla beraber henüz buraya tebliğat yapılmamıştır. Yalnız Sirkeci tarafındaki bazı vagonlar Haydarpaşaya geçirilmiştir. Ankaraya gidecekler için kâfi derecede tren hareket edeceği şüphesizdir.

Üniversite heyeti

Üniversite talebesi, Büyük Şefin Ankaradaki cenaze merasiminde bulunmak arzusunun izhar etmişlerdi. Fakat beş bin küsur gençin Ankaraya nakillerile, orada yerleştirilmelerindeki maddî müşkilât yüzünden, bu arzusunun is'af edilemeyeceği anlaşılmıştır. Üniversite, rektör, dekan, profesör ve gençlerinden bir heyet tarafından temsil edilecektir.

BüyükÖlünün tabutu önünde eğilmek için Dolmabahçe önünde toplanan halk, Denizciler saraydan çıkarken, talebe saraya girerken (Dünkü tazim merasimine aid diğer resimler altıncı ve yedinci sahifemizedir)

Celâl Bayar diyor ki: "Elemimiz, hicranımız çok büyüktür. Fakat inanımız, güvenimiz de o nisbette büyüktür,"

devrinin, milletimiz için müteyemmen ve mesud olmasına temenni ederim; buna şahsen emin olduğumu ifade ederim. (Bravo sesleri, sürekli ve şiddetli alkışlar).

Arkadaşlar,
Milletlerin tarihi, acı, tatlı, birçok hatıralarla doludur. Bugün biz inkılap tarihimizin, en acı ve fakat en önemli bir devrini yaşıyoruz. Aziz varlığını her kuvvetin fevkinde telâki ettiğimiz ve öyle olduğuna da inanmışız Şefimizi kaybettik. Şefin hayatında Türk milleti nasıl yekvücut olarak, tek bir kalb gibi O'nun sevgisinde birleşmişse, matemini de aynı surette, tek bir kalb halinde tutuyor ve ızdırabile ağılıyor.

Denilebilir ki şimdiye kadar hiçbir kimse bu kadar vatanşümül, bu kadar âlemşümül bir acı duymamıştır. Kendi ruhumuzda bu acıyı hissediyor ve kalbimizin kanadığını duyuyoruz. Türk milleti gibi vefakâr, büyük bir milletin, kendisine bin bir mahrumiyet içerisinde, en büyük muvaffakiyetleri temin etmiş olan büyük bir evlâdı hakkında başka türlü hareket etmesine esasen imkân yoktur. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

Atatürk, bize, yaralı bir vatan kurtardı. Atatürk, bu yaralı vatani, içerisini asırlardanberi sinmiş olan hurafelerden, efsanelerden, bir takım vâhî fikirlerden tamamen temizliyerek, kuvvetli bir rejim de kurarak, mesud ve müreffeh bir halde, bize başlattı. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar).

Türk'ün ebedî bir tehlikeye düşüyor sanıldığı zamanda, imdadına koşarak, felâketten bizi kurtardı. Zaval bulmaz istiklâlimizi ve ebed müddet vatanımızı, Türk rayeti istiklâlî altında yaşatmak imkânını buldu ve verdi. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar).

Atatürkü sadece bize vatani hizmetler ifa ettiği için sevmiyoruz. Aynı zamanda, tam manasile kâmil bir insan olduğu için de seviyoruz (şiddetli alkışlar bravo sesleri).

Atatürk, vefakârı, mütevazı idi. Herkesin hakkını yerinde verirdi. (Çok güzel sesleri).

Arkadaşlar,
Atatürk'ün hayatı ve mazisi hakkında söz söylemeği kısa bir celseye sığdırmak en müşkül olan bir iştir. Yalnız müsaadenizle çok sevdiği ve çok güvendiği, büyük milletin iradesini temsil eden bu kürsüden Onun maneviyetine hitap ederek diyorum ki:

**Atatürk,
Seni sevmek, tebcil etmek
her Türk vataneverinin mil-
lî ödevi, ve namus borcudur
(şiddetli alkışlar ve bravo
sesleri).**

Aziz arkadaşlarım,
Kendisini medh etmek ve ihtiras göstermek, ihtimal hayatta bir nakile olarak kabul edilmiştir. Ve hiç şüphesizdir ki, bu öyledir. Fakat, ben size, iftiharımızı ve ihtirasımızı şu dakikada ifade etmekten çekinmiyecemiz:

Benimle beraber Heyeti Vekileyi teşkil eden arkadaşlarımızın ihtilâlin ve inkılabın tâ, ilk günündenberi Büyük ve Ebedî Şefimizin hayata gözünü yumduğu dakikaya kadar, içinde ve peşinde, yolunda şuurla yürüdük. Bu, bizim ebedî iftiharımızdır. (Şiddetli alkışlar ve bravo sesleri).

Hiç şüphesiz büyük Türk milletinin sercesinde ve karakterine uygun olarak vücuda getirdiği ve bize hediye ettiği rejimi, korumak hakkındaki ihtirasımız, ölçüsüzdür. (Bravo sesleri).

Arkadaşlar, teşkilâtı esasıye hükümlerine göre, sizin itimatınızı kazanmak için, hükümetin programını size arz etmek iktiza eder.

Benim bu mebhastede fazla sözüm yoktur.

Geçen sene lütfen tasvibinize iktiran eden programımızın şimdiye kadar yapılmış olan kısımlarından maddasını yürütmek, azim ve kararlıdır. (Çok güzel ve muvaffakînet ni-

Aynı zamanda, bize daima hakikî yolu gösteren ve içinde milletin nurlu iradesi okunan Cümhuriyet Halk Partisinin programı da bizim rehberimizdir (bravo sesleri).

Arkadaşlarım,
Herhangi bir hükümet için muvaffakiyet âmîli olarak, birinci derecede gözönünde bulundurulması lâzımgelen bir hakikat vardır: Millet hakiki düşüncesi.

Biz milletimizin şu an için düşüncelerini şu suretle hulâsa ediyoruz: Milletimiz, on beş senedenberi tecrübe edilen Kemalizm rejiminin kendisine verdiği huzur ve sükûn içerisinde çablamak ve kuvvetlenmek istiyor (sürekli alkışlar).

Millî hudutları dahilinde mesut olmak emelindedir. (Bravo sesleri).

Bizim haricî siyasetimizdeki: Dahilde sulh, haricte sulh düsturunun ifadesi, ancak bu suretle tefsir olunabilir, esası, millettendir. Ve Büyük Şef tarafından ifade edilmiştir (alkışlar).

Mevcut istikrarı, bu matemli günlerimizde, milletin heyeti umumiyesinde tecelli eden tesanütle muhafaza etmek emelimiz tamdır, halistir ve çok kuvvetlidir (bravo sesleri ve çok sürekli alkışlar).

Rejimin kanunları Türk camiasına dahil olan bilâistisna her ferdin hukukunu, emniyetini ve müsavatını tekeffül etmektedir. Kanunlarımızın tekeffülü altında, bütün vatandaşların seyyan bir surette haklarını gözetmek bizim için en mukaddes bir vazifedir (bravo sesleri ve alkışlar).

Aziz arkadaşlarım,
Size programımızın harfiyen ve özüyle gibi tatbik olunacağını söyleyen, haricî siyasetimize de bir nebze temas etmek ihtiyacını duyuyorum.

Haricî siyasetimizde değişecek hiç bir şey yoktur. Anlaşmalarımıza, dostluklarımıza, ittifaklarımıza, bütün sadakatimizle bağlarız. Bunları büyük bir azimle yürüteceğiz. Bu sâda, size olduğu kadar, bütün dostlarımıza ve mütteliklerimize de bir itimad ve muhabbet sadasıdır. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar)

Sayın Millet Vekilleri,
Beni ve benimle vazife almak lüt-funda bulunan arkadaşlarımızı çok yakından tanırınız. Yaptığımız işleri bilirsiniz. Fikirlerimize vakıfımız. Herşeyden evvel temin etmek isterim ki, rejimin azat kabul etmez kullarıyız. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar) Kullarıyız dedim, bu kelimeyi miskin bir itaat ifade için değil işlerimize şuurla bağlılık ve onları sadakatle yürütmek azmimizi tebarüz ettirmek için kullandım. (Alkışlar)

Eğer inkılabın bîdayetindenberi, devam eden fikirleri şuurla yürütmek imkânını ve sizin arzu ve emellerinizi icra etmek kudretini bizde görüyorsanız (Hayhay sesleri) milletin iradesini temsil eden siz kıymetli arkadaşlarımızdan ricam şudur: İtimadınızı bizden esirgemeyiniz (Alkışlar esirgemeyiz sesleri)

**Aziz sayımlar,
Son söz, elemimiz, hicranımız,
çok büyüktür. Fakat inanımız,
güvenimiz de o nisbette büyüktür. (Bravo
sesleri alkışlar).**

Atatürkü unutmayacağımız (Hayır asla sesleri) her zaman tebcil edeceğiz. (Sürekli alkışlar) Millet uğrunda azimle yürüyeceğiz. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar).

Meclis, Celâl Bayar hükümetine itimatını bildirdi

Ankara 16 (Telefonla) — Mecliste, Başvekil Celâl Bayarın beyanatından sonra bazı mebuslar söz almışlar ve hararetili beyanatta bulunmuşlardır. Hatiplerin bu beyanatını müteakip tayini esami ile reye müracaat edilmiş ve tasnifi âra neticesinde reis 342 revle ve mevcudun ittifakile

İsmet İnönü'nün Reisi Cümhurluğa intihabı

Sovyet gazeteleri bu intihabın en muvafık bir intihap olduğunu yazıyorlar

Moskova 16 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

İsmet İnönü'nün Türkiye Reisi-cümhurluğuna intihabı hakkında mütalealar yürüten Sovyet mahafili, bu intihabın müstakil Türkiye'nin başaraçağı işlere ve ulaşacağı gayelere en muvafık bir intihap olduğunu beyan etmektedir.

Kemal Atatürk'ün en yakın silah arkadaşlarından olan İnönü millî istiklâlin azimkâr müdafii, ve her şeyden evvel Türkiye'nin dahilî menabî ve vesaitine istinat etmesinin en hararetili taraftarı ve Sovyet Rusya ile olan dostluğun âmîli olduğu bütün Sovyet mahafilince malumdur.

Tas netice olarak diyor ki: «Sovyet mahafili, İsmet İnönü'nün 932 senesinde Moskova ve Leningrad'daki ikametini sempati ile hatırlamaktadır.»

İranda teessür

«Atatürk'ün vefatı İranlıları da Türkler kadar müteessir etmiştir.»

Tahran 16 (A.A.) — Pars ajansı tebliğ ediyor:

Gazeteler, siyah çerçeveler içinde Atatürk'ün fotoğraflarını basmakta ve ilk sayfalarını Ona aid yazılara tahsis etmektedirler. Gazeteler, yeni Türkiye'nin bânisinin kahramanlıklar dolu olan hayatından, yapmış olduğu muharebelerden, askerî, siyasi ve idarî yüksek meziyetlerinden heyecanlı tabirlerle bahsetmektedirler. Gazeteler, İran milletinin duymakta olduğu derin keder hislerine tercüman olmakta ve elemli taziyelerini Türk milletine arz etmektedirler.

İttılaat gazetesi diyor ki: «Bu elim ziya karşısında İranlılar, Türkler kadar acı duymaktadırlar. Biz, kendimizi Türklere yabancı adetmiyoruz. Türk kardeşlerimizin elemine samimî surette iştirak ediyoruz. Bizim duyduğumuz açının sebebi, sadece Türklele olan dostane münasebetlerimiz değildir, belki iki milleti yekdiğerine bağlayan kardeşlik hislerinin iki millet arasında vücuda getirmiş olduğu müteakıl âlaka ve merburiyettir.»

İrak matem içinde

**Yüksek makamlar Ankaraya
taziyet telgrafları çektiler.
Bütün gazeteler Atatürkten
bahsediyorlar**

Bağdad 16 (A.A.) — Bütün Şarkın kaybettiği Atatürk'ün ölümü, bütün Irakta acı teessürler uyandırmış ve herkesi matemate garketmiştir. Yüksek makamlar Ankaraya taziyet telgrafları çekmiş, bütün Irak gazeteleri Atatürke belîğ mersiyeler neşretmişler, onun memleketine ve bütün Şarkta ifa ettiği büyük hizmetleri zikretmişlerdir. Türk elçiliğine taziyet telgrafları yağmış, heyetler sefa-rethaneyi ziyaret etmiştir. Kral hazretlerinin müesseli, Başvekil, büyük devlet adamları, mebuslar, âyan, eşraf bunların başında idi.

Gazeteler İsmet İnönü'nün Cümhurreisliğine seçilmesi münasebetle bir çok makaleler yazmış ve İnönü'nün Başvekilliği sırasında Türkiye ile Irak dostluğunu sağlamış olduğunu, bu siyasetin halefleri tarafından takib olunduğunu, yeni Reiscümhur devrinde bu siyasetin iki memleket için daha geniş ölçüde verimli olacağını anlatmışlardır. İrah Hariciye Nazırı parlâmentoya Atatürk'ün ölümünü bildirmesi üzerine meclis tatil olunmuş ve uzun bir sükût içinde Atatürk'ün hatırasını tebcil ederek Iraklıların kardeşlik hislerini tezahür ettirmiştir.

Bunun üzerine kürsüye gelen Başvekil Celâl Bayar, «Teveccühünüze ve muhabbetinize lâyık olmağa çalışacağız» diye teşekkürde bulunmuştur.

Büyük Millet Meclisi gelecek içtimaî 28 ikincitesinin pazartesi günü

Türk - Yunan dostluğu

Atatürk'ün bu muazzam eserinin daha ziyade inkişaf edeceğine şüphe yoktur

Yunan matbuatı iki dost devlet reisi arasında teati olunan telgraflar hakkında hararetili makaleler yazıyor

Atina 16 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Estia gazetesi baş makalesinde bilhassa şöyle yazmaktadır:

«Hiç şüphesiz vukuatı yakından takib edenler, dost ve müttelik memleketinde vukua gelen dahilî tebeddülün hiç bir vehile Türk - Yunan münasebatını değiştirmeyeceğinden emin idiler. Türkiye'nin yeni Reiscümhurunun ve yeni Hariciye Vekilinin iki memleketin dostluğunu tasvip etmekte buldukları ve esasen o dostluğun vücut bulmasına çalışmış oldukları malumdur. Bununla beraber Başvekil B. Metaksas ile Türkiye'nin yeni zimamdarları arasında teati edilen telgraflar, vaziyeti daha iyi bir şekilde tasrih etmektedir. Bir kere daha alenen ve resmen teeyyüt etmiş olan Türk - Yunan dostluğu yeniden bir vakitler Avrupanın baruthanesi addedilmiş olan muntakasında sulhun, istikrarın ve nizamnın âmîli haline gelmiş oluyor. Bu suretle Balkanlarda diplomatik vaziyet, bir sulh, nizam, itimad ve samimî anlaşma vaziyeti şeklinde istikrar etmiş bulunuyor. Bütün Balkan milletlerinin ve bilhassa Elen milletinin bir sulh havası içinde dahilî kalkınmaya çalıştıkları bir devirde bu hadisenin ne derece mühim olduğunu söylemek zaittir.»

Çözülmez dostluk

Typos gazetesi yazıyor:

«B. Metaksas ile B. İsmet İnönü ve B. Şükrü Saracoğlu arasında teati edilmiş olan telgrafnameler, Yunanistanı Türkiye'ye bağlayan çözülmez dostluğu isbat etmektedir.»

İnönü'nün Metaksasa vermiş olduğu sevaptaki hararetili ifadeleri o kadar karakteristiktir ki bunların ehemmiyetini tebarüz ettirmeğe hiç te lüzum yoktur.»

Etnos gazetesi, Elen milletinin çok derin bir memnuniyet ve çok samimî bir sevinçle müşahede ettiği bir şey vardır ki o da iki memleket arasında ki dostluğun Atatürk'ün hali hayatında olduğu gibi bedihi bir realite olarak kalmasıdır. Esasen başka türlü olamazdı. Çünkü bu dostluk iki milletin iradesine istinat etmektedir. Ve Çünkü Türkiye'nin yeni devlet reisi Yunanistanın tecrübeli dostu olan ve Başvekil B. Metaksas gibi dostluğun tarsinine müessir bir surette yardım etmiş olan İsmet İnönü'dür.

Elen milleti Reiscümhur İsmet İnönü'nün Başvekil B. Metaksasa göndermiş olduğu telgrafta Türk - Yunan dostluğunu «Sarsılmaz» diye tavsif etmiş olmasını hiç bir zaman unutmayacaktır. Elen milleti Hariciye Vekili Saracoğlunun Metaksasa göndermiş olduğu telgrafta yazmış olduklarını hakikile takdir etmektedir. Bu kabil teminat esasen müsbet neticeler vermek itibarile pek feyyaz olan Türk - Yunan dostluğunun Atatürk'ün muazzam eserinin muakipleri tarafından daha ziyade inkişaf ettirileceği kanaatini teviit etmektedir, diyor.

Vradini gazetesi yazıyor:

«Elen Başvekil ile Türkiye'nin yeni Reiscümhuru arasında teati edilmiş olan telgraflar Türk - Yunan dostluğunun resmen ve alenen bir kere daha teyidi demektir. Müttelik devletin reisi bu dostluğu «Sarsılmaz» diye tavsif ediyor. Bu telgraflar teşriki mesalleri çok feyyaz neticeler vermiş ve Balkan yarım adasında sulha fevkalâde hizmet etmiş olan iki milletin çok dostane olan müteakıl hislerinin belîğ birer ifadesidir.»

Athinaika Nea yazıyor:

«Yunanistanın müccerrep dostluk ve Türk - Yunan dostluğunun hararetili banisi olan İsmet İnönü B. Metaksasa göndermiş olduğu telgrafnamede bu dostluğu «Sarsılmaz» diye tavsif etmektedir. Şu halde iki memleketin istinat etmiş olduğu ve istinat edeceği muazzam eser Türk mil-

lünden sonra da devam edecektir. Bu eseri Atatürk'ün liyakatli halefi olan İnönü idame edecektir.»

Katimerini yazıyor:

«Elen Başvekil ile Türkiye'nin yeni Reiscümhuru İsmet İnönü arasında teati edilen telgraflar Türk - Yunan canlı ve her zamandan ziyade faal canlı ve her zamandan ziyade fazla olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda iki memleketin muslihane teşriki mesai yolundaki iradeleri de sapsağlamdır. Metaksasın hararetili telgrafına ve Türkiye ile dostluğumuz lehinde en samimî bir surette ve çokunca kullanmış olduğu ifadeler İsmet İnönü aynı hararetle ve aynı samimiyetle cevap vermiş ve hattâ iki müttelik memleket arasında mevcud olan inhilâli gayri kabil bir rabıtaı tavsif etmek için «sarsılmaz» gibi çok manalı bir tabir kullanmıştır.

Saracoğluna gelince, Türkiye'nin yeni Hariciye Vekili, Elen Başvekil B. Metaksasa göndermiş olduğu telgrafnamesinde kendi memleketinin mütteliği olan memleketimize «sadıkane ve hürmetkârane dostluk» teminatı vermekte ve Atatürk'ün eserinin Onun liyakatli halefleri eînde daha güzel semereler vereceği intibamı tevlid edecek tabirler kullanmaktadır.»

Proia diyor ki:

«Çok hararetili bir dostluk teminatı veren telgraflar, Ege denizinin, iki sahilindeki hükümet adamları ile milletlerin ciddi mahiyetini hakikile ve aynı derecede idrak etmekte oldukları bir realitenin esaslı ve derin bir ifadesidir. Türklerin yeni Reiscümhuru İsmet İnönü'nün vermiş olduğu cevapta sarsılmaz Türk - Yunan dostluğu hakkında kullanılan belîğ tabirler, Yunan milletinin kalbinde derin akisler uyandırmıştır.»

Elefteron Vima gazetesi şöyle diyor:

«Bu telgraflar o kadar manalıdır ve iki milleti yekdiğerine bağlayan dostluk ve tesanüt hislerini o kadar mükemmel bir surette tebarüz ettirmektedir ki bu bapta herhangi bir mütalea serdine lüzum kalmıyor. Esasen bu telgrafnamelerin resmî edalarının ehemmiyetine işaret ettiği misilleri mevcut olmayan tarihi vesikalar mevzuubahistir ve bizim bu telgrafların teati edilmiş olduğunu haber vermektense maksadımız, Yunan milleti efkârumumiyesinin hissiyatına tercüman olmak ve bunu yaparken Türk matbuatının da bu mihnet günlerinde hep kendisini düşünmekte olduğumuz dost ve müttelik millet hesabına aynı hissiyatı ifade etmiş olduğuna kani bulunmaktayız.»

Akropolis gazetesi diyor ki:

«Teati edilmiş olan telgraflar, iki memleket arasındaki münasebatın inkişafının birer nişanesidir. Bu telgraflar, yalnız Türkiye ile Yunanistan arasındaki teşriki mesainin idame edileceğini değil, aynı zamanda bu teşriki mesainin istikbalde daha sıkı olacağını göstermektedir.»

Yunanlılarla Türklerin bu teminatı çok büyük bir memnuniyetle teati etmekte oldukları gayet tabiidir.»

İstanbul mebusu B. Halil Etem Eldem vefat etti

İstanbul mebusu ve eski Müzeler umum müdürü B. Halil Etem Eldem dün gece saat 21 de vefat etmiştir. Cenazesi yarın kaldırılacak, Beyazıt camisinde namaz kıldıktan sonra Edirnekapıda aile kabristanına defnedilecektir.

Merhum, 1860 doğumludur. Eski neslin en ileri gelen fikir adamlarındandı. Avrupada tahsil etmişti. İstanbul müzesinin tekemmülünde hizmeti çok büyük olmuştur. Kederli ai-

O nun sesini ilelebet duyacağız.

Onun ismi, onun şahsiyeti, onun şerefi, onun şan ve şöhreti, onun muhareberleri gibi onun ölümlü de büyüktür.

Millet sarayındaki salonda Türkün al bayrağı altında yatan mukaddes tabutunun önünde ebedi hürmetimizi izhar ederken onun sesini duyuyoruz:

Cumhuriyet Halk Partisi İstiklâl mücadelesinin zadei tabiidir. Cumhuriyet Halk Partisi, Türk istiklâli gibi, Türk Cumhuriyetini de hilâfetten ve her güna iştirak ve müdahalelerden âzade olan salim şekilde ilelebet muhafazaya vakfı vücud eylemeği vatanın birinci derecede sebebi mevcudiyeti addetmektedir.

Kahramanlığı aklın, ilmin, bilginin, şuurun, dehannın kudretile kullanmış olan Büyük ölümlü etrafında İstiklâl mücadelesinin zadeitabiisi «Halk Partisi»nin altı umdesi, altı meşalede alev yanıyor.

Bu alevler, milletin Cumhuriyete ve onun ülkülerine sadık kalacağına dair içtiği andın sönmeyecek sembolleridir.

Türk milletini eşsiz Başbuğlarının Önderliğinde zaferden zaferle koşturan, o her biri aslan kesilen subaylar, onun emanetine dört el ile, canla başla sarılan gençlik, onun çizdiği yoldan ayrılmamağa ahdeden millet, vatanın en kara günlerinde:

Yılma, yıkılma, sen varısın ebediyen var olarak kalacaksın!

Diye O nun mukaddes tabutu önünde eğilirken, onun gözleri gözlerimizde, kalbi kalbimizde, sesi kulaklarımızda idi.

Gözbebeği İstanbul, güzel İzmir, yeşil Bursa, verimli Adana, sevgili Antep, sularında Türk kanı akan, tepelerinde Türk şehidlerinin kemikleri yatan Çanakkale, ana vatanın tâ göbeği Konya, Eskişehir düşman çizmesi altındaydı. Türk topraklarında, Türk meydanlarında düşman top oynuyor, Türkün hariminde düşman kalıkahaları çınlıyordu. İşte o zaman Onun sesini duyduk:

Yılma, yıkılma!

Bütün millet, Erzurumda, Sivasta, Ankarada, İnönülerinde, Sakaryada, Afyonda bu sese koştu ve mucizeler yarattı.

Bu ses hâlâ kulaklarımızdadır.

Mukaddes tabutun önünde sarsılmaz bir hürmet, sönmeyen bir muhabbetle eğilen kahraman ordu, çelik gençlik, iradeli millet onun sesine koşuyor. Onun sesi kulaklarımızdan gitmeyecektir:

Türk milletinin istikbalı bugünkü evlâdlarının isabetli nazarı ve yorulmak istidatında olmayan çalışmak azmüle büyük ve parlak olacaktır.

Bu sesi ilelebet duyacağız, çünkü bu ses bize yalnız büyük zafer yollarını değil, halâs ve istiklâlin, irfan ve tekâmülün, medeniyetin nurlu şahrahını açtı.

Türk milleti bu sesi öldürmeyecektir, öldürtmeyecektir, bu ses, onun sesi ölmeyecektir. O nun sesini ilelebet duyacağız!

SELÂMÎ SEDES

Celâl Bayar hükümeti ve Meclisin itimadı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hiçkırıklarını boğa boğa kürsüden kara haberi söyleyerek Millet Meclisine seçim vazifesini hatırlattığı zaman, ne bir isim söyledi, ne bir teklifte bulundu: Milletinin tam arzusuna tercüman olan Meclisin kafasında ve kalbinde, Devlet reisliği için, hürmetle, inanla, sevgi ile yer bulan tek isimden herkes gibi kendisi de o kadar emindi. Celâl Bayar, matemle kararlı heyecan günlerinde, üzerine düşen vazifeyi, başından sonuna kadar, temkin ve tedbirden ayrılmayan dürüst bir vatanseverlik hissiyle, tarihe yakışan bir devlet adamının sessiz vaktiyle yaptı.

Bu vazifeyi bu kadar iyi gören, Reiscümhur İsmet İnönü'nün itimadına liyakat kazanan bir Başvekil Millet Meclisi başka türlü karşılamazdı.

Celâl Bayarın Mecliste dünkü beyanatı, başladığı işe devam eden bir hükümetin, Meclise, millete ve cihan efkârı umumiyesine Kemalîst Türkiye politikasının değişmediğini teminden ibarettir. İş meydana ve program çoktan malumdur. Onun için Başvekil, hükümetin yapacağı işlerden tekrar uzun uzadıya bahse lüzum görmemiştir.

Atatürkün arkasından ağlayan millet emsalsiz matemini ve Büyük Şefin bu vatana, bu millete yaptıklarını samimi heyecan ve belâgatle anlatan Celâl Bayar diyor ki: «Atatürkün, Büyük Türk milletinin seciyesine ve karakterine uygun olarak vücuda getirdiği ve bize hediye ettiği rejimi korumak hususundaki ihtirasımız ölçsüzdür... Milletimiz, on beş senedenberi tecrübe edilen Kemalîst rejiminin kendisine verdiği huzur ve sükün içinde çalışmak ve kuvvetlenmek istiyor.»

Başvekil, Kemalîst rejimin kuvvetle devam edeceğini ifade ederek Atatürkün «Dahilde sulh, hâricte sulh» düsturunu tekrar ettikten sonra Cumhuriyet kanunlarının her türlü ırk ve din farkından müteessir olmayan şefkat, adalet ve müsavat prensiplerini açıkça ilân ediyor: «Rejimin kanunları, Türk camiasına dahil, bilâ istisna her feridin hukukunu, emniyetini ve müsavatını tekeffül etmektedir. Kanunlarımızın tekeffülü altında, bütün vatandaşların seyyan bir surette haklarını gözetmek

bizim için en mukaddes bir vazifedir.»

Reiscümhur İsmet İnönü'nün: «Anarşiden ve cebirden uzak» bir rejimin devamını temin eden ilk nutuklarından sonra, Başvekilin, sırf kanun ve müsavat hâkimiyetini teyid eden sözleri, acı günler yaşayan millete derin teselli kaynağı olacaktır.

Harici siyasetimizde değişecek hiç bir şey olmadığını da söyleyen Celâl Bayar, Türkiye'nin içerde ve dışarda, aynı yolda yürüyeceğini âleme ilân etmiş oluyor. Şüphe ve tereddütlerin - eğer varsa - ortadan kalkması lazımdır. İsmet İnönü devri, Atatürk inkılabının ilerleyiş ve inkişaf devridir: Hürriyet devri, kanun ve adalet devri, hak ve liyakat devri, imtiyazlı insanları olmayan müsavat devri...

Celâl Bayarın son cümlesini tekrar edebiliriz: Elemimiz, hicranımız büyüktür. Fakat inanımız, güvenimiz de o nisbette büyüktür.

Necmeddin Sadak

Ebedî yasımız...

Dikkatler:

Atatürk ve Ankaranın ismi

Bazı gazetelerde okuyoruz:

«Ankaranın ismi Atatürk olmalıdır.»

Biz, bunu yerinde bir teklif bulmuyoruz. Ankara, Atatürkün eseridir. Fakat bin bir eserinden yalnız biridir. Merkezimizin de kendi başına bir tarihi, «Ankara» lâfzının da başlıbaşına bir manası vardır. Hem, bu gibi isim değiştirmeleri başka diyarlarda yapıldı. Biz kimsenin mukallidi olamayız.

Atatürk, yalnız Atatürkü tazammun eden mücerred bir meşhum olarak ebedileşmeğe bol bol kâfi kudrettedir. Maddî şeylere o ismi koymanın, ne lüzümü, ne de manası vardır.

Vaşingtonun hatırası bir şehirle tesbit edilebilirdi, fakat Atatürk bütün bir memleket, bütün bir millettir, bütün ideoloji ve medeniyettir.

Bir pul ve bir anıt

Halktan mektuplar alıyoruz:

«Bu matem günlerimizin nişanesi olmak üzere, bir pul çıkarılmasını istiyoruz.»

Şu temenniye yükseltenler de var: «Biz Onun aziz tabutunu Dolmabahçe salonunda bütün şehir ziyaret ettik. Üç gün müddetle durdukları bir noktaya bir hatıra taşı konulmalıdır.»

Ulvi intizam

Zabıtanız, görülmeden, âlâyişsiz, ihtarsız intizamı idare etmek sırrına erdiğini bu matem ziyareti günlerinde de gösterdi.

Halkımızın da kalplerde heyecanı ve tezahürde vakarı ve intizamı ifade edışı diğer bir heybetli, azametli manzardır.

İnsanın:

«Hiç kimse idare etmese, gene intizam bozulmuyacaktı! - diyeceği geliyor.

Bu ulvi hürmet, bu manevi zaptî rapt ta Atatürkün bu millete nefsettiği yüksek mazhariyetler arasında- dır.

Meclis mümessilleri

Cenaze merasiminde Meclis temsil edecek heyet bugün geliyor

Ankara 16 (Telefonla) — Atatürkün cenaze merasiminde Büyük Millet Meclisini temsil edecek olan heyet bu akşamki ekspresle İstanbul hareket etmiştir.

Heyet şu mebuslardan mürekkeptir:

Bursa mebusu B. Refet Canitez, Beyazıt mebusu B. Halid Bayrak, Çoruh mebusu B. Ali Zırh, Ankara mebusu B. Ali Galib, İstanbul mebusu B. Ali Barlas, Zonguldak mebusu B. Raif Dinç, Isparta mebusu bayan Mükerrrem Ünsal, İzmir mebusu B. Rahmi.

Atatürkün gözlerini dünyaya kapadığı oda ve içindekiler..

Büyük Şefin son dakikalarında ve ölümlüden sonra yanında bulunanlar, dün sarayda, derdli derdli bana şunları anlattılar:

— Gözlerini dünyaya yumduğu odayı görseniz şaşarsınız. Burası vasatî kazançlı bir adamın odasından farksızdır. Bir halı, bir divan, bir ceviz karyola... Duvarda çok sevdiği levhalar. Bir ilkbahar ve bir de kış manzarası... Tam yatağın karşısında, onun yattığı yerden görünebilecek bir tarzda bir gürub manzarası... Bu, Atatürkün en çok sevdiği tablo idi. Kendisine Moskova'dan gönderilmişti. Odada bir de çoban tablosu vardı.

Gözlerini kapadığı odada iki kolonya şişesi bitmiş bir ütrotropin tübü... İçinde dokuz çöp kalmış bir kibrit kutusu ve tek bir sigara... Kendisine en son yapılan bir glikoz seromu... İşte Türk tarihine geçecek, tarihi odanın son manzarası...

Gözlerini kapadığı zaman üstüne pembe bir yorgan çekilmiş, başına ipekli bir örtü örtülmüştü. Kendisinin çok sevdiği 25 santimetre boyundaki etrafi siyah müstatil şeklindeki saat, dokuz beş geçe durmuştu.

Son dakikalarında yanında bulunan bir zat gözlerini silerek anlatıyordu: — İlk hastalandığı zaman büyük geniş bir karyolada yatıyordu. Fakat bu karyolada kendisini tedavi pek güçleşiyordu. Âni müdahaleler zor yapıyordu. Karyolanın değiştirilmesine, kendisinin daha dar bir karyolada yatırılmasına lüzum görüldü. Büyük Atayı çarşafa kaldırıp altına daha küçük bir karyola sokulmuştu. Bu küçük karyolada ilk defa kendisine gelen Ata gözlerini açtı: «Ben burada yatmıyordum... Bir karyola değişmiş!...» dediler. O son nefesinde bile bu derece dikkatli idi.

Sarayda onun son gününe kadar bulunan başka biri:

— Orduya son mesajım, bir tarafı mavi bir tarafı kırmızı bir kalemle tas- hih etmişlerdi... dedi.

H. F.

Ankaralılar Atatürkün hatırasını taziz ettiler

Başvekil diyor ki:

«Bu gençliğin tezahürünü Büyük Şef ölümünden evvel görmüş olsaydı gözlerini daha müsterih kapardı!..»

Başvekilin sözleri

Ankara 16 (Telefonla) — Başvekil B. Celâl Bayar toplantıyı müteakip yüksek tahsil gençleri mümessilleri ile görüşmüş ve kendilerine şu cümleleri söylemiştir:

— Bu gençlik tezahürünü Büyük Şef ölümünden evvel görmüş olsaydı gözlerini daha müsterih kapardı. Arkadaşlarınıza taziyetlerimi ve selâmlarımı bildirmenizi rica ederim.

Hukuk fakültesinde toplantı

Ankara 16 (Telefonla) — Genç hukukçularımız bugün, mukaddes ölüme karşı duydukları hisleri izhar etmek üzere fakültede bir toplantı yaptılar. Toplantı fakülte dekanı B. Bahanın heyecanlı nutku ile açıldı. Dekan bu nutkunda ezcümle şunları söyledi:

— Cumhuriyetin müeyyidesi telâki buyurduğu müessesemizin küşadında hisseylediği saadeti hiçbir teşebbüste duymadığını beyan eden Büyük Önder tedris heyetimizden fahri riyasetini kabul buyurmuşlar ve Türk inkılabının ve medeniyetinin ruhuna muvafık tedrisatta bulunmağı bizlere emanet etmişlerdir. Kıymetli üzerine kıymet ve baha tanımadığımız bu büyük ve mukaddes emanetin bundan sonra da daima her şeyden üstün tutulacağını profesörler en ıptidai bir namus ve bağlılık borcu bilirler.»

Ankara Hukuk fakültesi dekanı sözlerini şu cümlelerle bitirmiştir:

— Profesör ve talebe arkadaşlar, Hepinize baş sağlığı olsun der ve Atatürke minnet, şükran ve bağlılık duygularımızı izhar ederek sizleri 3 dakika sükûta davet ederim.

Dekandan sonra tıbbî adil profesörü B. Fahri, talebeden Kıymet Conker, Melâhat Naci, Haldun, Atatürke karşı olan bağlılıklarını heyecanlı cümlelerle ifade etmişler ve toplantıya bu suretle nihayet verilmiştir.

Ankara 16 (A.A.) — Bugün Ankarada yüksek tahsil gençliği Büyük ve ebedi Şefimiz Atatürkün hatırasını Ulus meydanında yadettikten sonra bir heyet gençlik kaynağı olan Ankara Halkevine giderek başkandan Ankara gençliğinin Ataları için duydukları büyük kederin bütün yurddaşlara bildirilmesi için Anadolu ajansının tavasutunu dilemişlerdir.

Anadolu ajansı, Ankara gençliğinin bu necib duygularını bütün yurddaşlara bildirir.

Ebedî başımız...

Küçük mekteplilerin teessürleri

"Annem öldüğü zaman da ağlamıştım. Fakat bu sefer içim daha çok sızlıyor,"

"İçimde bir sıkıntı vardı. Bayrakları yarıya çekilmiş görünce anladım ve kendimi tutamadım..."

"Altı sene evvel Ankarada idim. Çankayada gezerken Atatürk'le karşılaştık. Bizi yanına çağırdı. Koştuk, ellerini öptük. saçlarımızı okşadı. hâlâ o tatlı ses kulaklarımda çınlıyor, hâlâ o yumuşak el saçlarımda dolaşıyor gibi..."

Büyük Atamızın aramızdan ebediyen ayrılması, bir haftadanberi gündengüne artan elem ızırlarla bütün millete gözyaşı döküyor. Ağlıyoruz... Yediden yetmişe kadar değil, beşikten mezara kadar hepimiz her an ağlıyoruz. Hayatın en dayanılmaz acısı halinde bütün bir milletin kalbine salınan bu kara haber, Yüce Atasından öksüz kalan yavruların minimini kalblerini de her an turnaklıyor, sızlatıyor.

«Atatürk ölmedi. O, on sekiz milyon Türkün kalbinde daima yaşayacak»

Masum çehrelerinde en samimi teessürün derin çizgileri okunan yavrulardan bir kafile konuştu. Çağaloğlu caddesinde ilk rasladığımız siyah önlüklü miniminiye sordum:

— Küçük, senin adın ne? Hangi mektepte okuyorsun?

Suallerime serbes bir tavırla cevap verirken sesinin titreyişinde, derin bir elem ızırları farkediliyordu:

— Adım Vahide. On iki yaşındayım. İstanbul 48 inci ilk okul, B 4 deyim.

— Neden gözlerin yaşlı?

Küçük Vahide kendini tutamadı, pembeleşen yanaklarında sıcak damlalar sıralandı. Puslanan gözerini Boğazın bir noktasına dikerek titrek bir sesle anlattı:

— Atatürkü kaybettiğimize ağlıyorum... Hastalığını bildiğimiz için çok üzülüyorduk. O gün öğleye doğru sınıfta otururken içime bir sıkıntı bastı. Arkadaşım Emineye anlattım; «ben de sıkıntından patlıyorum.» dedi. Öğle paydosunda mektebden çıktığımız zaman her tarafta direklerin yarısına kadar çekilmiş bayraklar gördüm. Yolda rasladığımız büyük, küçük herkes ağlıyordu. Birdenbire içime bir ateş düştü. Ben de kendimi tutamadım...

Küçük Vahide hicirliklerle sarsıla sarsıla bir müddet ağladıktan sonra kesik sesle devam etti:

— Mektebe döndüğüm zaman bütün arkadaşlarım, öğretmenler hep ağlıyorlardı. Akşama kadar ağlaştık. Hâlâ da, ne zaman aklıma gelse ağlıyorum. Zaten hiç aklımdan çıkmıyor ki...

Ayrılacağımız zaman küçüğün vaziyeti birdenbire değişti. Başı doğruldu. Kavi bir inancın tesellisiyle parhyan gözlerini gözlerimin içine dikerek:

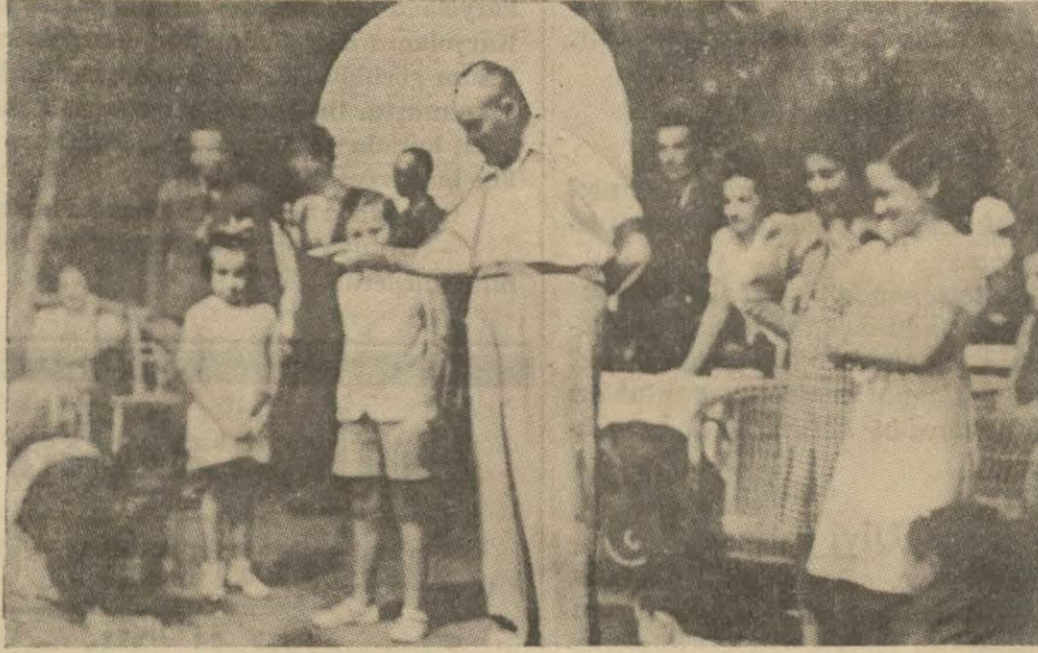
— Fakat, O ölmedi, dedi. Atatürk ölmez... O, on sekiz milyon Türkün kalblerinde yaşıyor. Daima yaşayacak.

«Annem öldüğü zaman da çok ağlamıştım. Fakat şimdi içim daha çok sızlıyor.»

Şişli Terakki lisesi ilk kısım 3 üncü sınıftan 11 yaşında Semim Koçoğlu da, zaptedemediği gözyaşlarını mini mini mendilile silerek derin derin içini çekti. Hicirliklerle tükana tükana sualime cevap verdi:

— Annem öldüğü zaman da çok ağlamıştım. Fakat bu sefer içim daha çok sızlıyor... Öğle paydosuna çıkarken kapının önünde; «Atatürkümüz ölmüş.» diye bir ses duyduk. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyorum. Sanık birdenbire gece olmuş, karanlıkta yapayalnız kalmıştım. Bir aralık gözlerimi sildim, etrafa bakınca herkesin hüngür hüngür ağladığını gördüm. Atasız kaldık, diye bağırarak ağlıyorduk. Öğretmenimiz geldi, bizi topladı:

«— Atamız ölmedi. O bizim gönlümüzde yaşıyor.»

Atatürk çocuklar arasında

Dedi. O zaman biraz ferahlar gibi olduk. O zamandanberi ağlarken hep Atatürkümüzün gönlümüzde yaşadığını düşünerek teselli buluyoruz.

Küçük Semimle dertleşirken etrafımızı daha bir çok miniminler halkalamışlardı. Semimin sözü bitince hep bir ağızdan:

«Türk ölmez, Atatürk te ölmez. O bizim gönlümüzde yaşıyor.» diye bağırarak ayrıldılar.

«Atatürkü benim kadar kimse sevemez.»

İstanbul birinci ilk mektep 5 B den Mazalto ile arkadaşı, 44 üncü mektepten Perlaya Sirkeci caddesinde rasladım. Boyunlarını bükerek tehalükle anlatmağa başladılar:

— Onu ne kadar severdik bilseniz... Atatürkü benim kadar hiç kimse sevemez.

Arkadaşı atıldı:

— Ben, senden daha çok severim. O, bütün dünyanın en büyüğü idi. Ve ikisinin birden gözleri yaşardı, sesleri titrekledi:

— Ölümlerini sokakta aldık. O gün akşama kadar mektepte hep ağladık.

Berla, ıslak yanaklarını önlüğünün kolile silerek arkadaşının sözünü kesti:

— Biz daha çok ağladık. Hâlâ da ağlıyoruz. Sınıfımızın penceresinden Dolmabahçe sarayı görünüyor. Oraya baktıkça hep o acı günü hatırlıyoruz. Her derste, her teneffüste ağlıyoruz.

«Kara haber, kalbime kızgın bir demir gibi saplandı»

Haydarpaşa lisesi orta kısım 7 nci sınıftan Fahreddin, kalbinde bulunan acıyı zapta çalışan bir ızırla o en büyük elemi hatırasını şöyle anlatıyor:

— Öğleden evvel mektepte arkadaşlarla beraber radyo dinliyorduk. Ne zaman radyo açılca, Atamızın sıhhatinden bir haber alacağız diye heyecanla beklerdik. O gün de heyecan içinde idik. Birdenbire, hiç beklemediğimiz kara haber, radyodan kulaklarımızı saplandı. Beynim altüst oldu. Kalbime kızgın bir demir giriyor sandım. Bütün mektep bir an içinde hicirliğe boğuldu. Sıralar arasına düşüp bayılanlara bile bakamıyorduk.

Bundan altı sene evvel Ankarada idim...

Fahreddinin boğazında düğümlenen hicirlikler sık sık sesini kesiyor, du. İstanan gözleri, karanlıklar içinde uzak bir hayal arar gibi karşıya dikildi. İniltiyi andıran bir sesle devam etti:

— Çankayada geziyorduk. Ah... O

günü hiç unutamıyorum. Atatürk'le karşılaşmıştık. Bizi yanına çağırdı. Koştuk, ellerini öptük. Saçlarımızı okşadı. Hâlâ o tatlı ses kulaklarımda çınlıyor, hâlâ o yumuşak el saçlarımda dolaşıyor gibi...

İztrab, küçük Fahreddinin iradesini yenmişti. Hicirliklerle sarsılarak haykırdı:

— O ölmez. Onun yeri toprak değil, evlâdların kalbidir. O, bizimle, bizden sonrakilerle daima yaşayacaktır.

«Ne yazık ki, o kutsal eli öpemedim»

Taksim orta okulu A 2 den Mustafa ile görüşürken zekâ fıskıran gözleri puslandı. Titriyen dudakları arasından mırıldandı:

— Keşki o gün hiç sokağa çıkmayı saydım. Keşki gözlerim, direklerin yarısından sarkan bayrakları görseydim. Gözlerime inanmadım. Fakat, kara haberin, kulaklarımı tırmalmasına mâni olamadım.

Göğsündeki siyah kurdelaya takılmış Atatürkün resmini çıkararak dudaklarına götürdü. Huşu ile boyununu eğdi:

— Hayatta bütün gayem, O kutsal ellere sarılıp doya doya öpmektir. Ne yazık ki, ölüm, bu arzuyu içimde bir ukde halinde bıraktı. O öldü diyorlar. Fakat ben inanmıyorum. Hayır... Atamız ölmedi ve ölmez. Çünkü biz yaşıyoruz. O da bizimle beraber yaşar ve yaşayacaktır.

«Sen ölmedin değil mi yüce Atam?»

Çağaloğlu orta okulu 1 inci sınıftan Muzaffer, kızaran gözlerini uzakta bir noktaya dikerek dedi ki:

— Bu acı duygu kalbimden hiç bir zaman silinemez. İlk kara haberi, matem bayrakları kulağıma fısladı. Kalbim sızlıyarak eve koştum. Atamızın resmini bağrıma basıp kendimi kaybettim. Ah... O resmi her zaman karşıma alırım, onunla neler konuşurdum... Kendisini bir gün Floryada görmüştüm. O tatlı hayal, kalbimin en derin köşesine yerleşti. Zaten Türkün Atası, Türkün kalbinde oturur.

Hicirlikler ellerini meçhul bir noktaya doğru uzattı ve bağırdı:

— Ölmedin... Sen ölmedin değil mi Yüce Atam?.. Sen bizimle yaşıyorsun... Bizden sonra da ebediyen yaşayacaksınız.

Küçük Aysel diyor ki...

Taksimden tramvaya bineceğim sırada karşılaştığım minimini ile de dertleştim.

İlk suallerime, kuş civıtlısını andıran tatlı bir sesle cevap verdi:

— Adım Aysel Haraççı. Yedi ya-

Perşembe müsahabeleri

Atatürk nasıl konuşurdu?

Selim Sırrı Tarcan

O müstesna şahsiyetin talakat ve belâgatini bilmem ki bu acizimle anlatmağa muktedir miyim? Onda kendisini dinleyenleri miknatıslayan bir kuvvet vardı.

O insanların doğrudan doğruya vicdanlarına hitab eder, en duygusuzları bile imana getirirdi. Söz onun elinde kuvvetli bir silâhtı. Onunla götüleri fethederdi.

O konuşurken lâkırdılar ağzında billur sular gibi çağladı. O şimalden cenuba, şarktan garbe akan bir muazzam nehirdi. Bazan sakin, bazan munis görünen ve bilinemez nasıl bir ilâhî mebbâdan kaynayan bu nehir galeyana geldiği zaman etrafa köpükler saçan bir Niyagara şelâlesi olurdu.

O herkesin anlayış kabiliyetine göre hitab etmesini bilirdi. Onun müsa-habetinden ihtiyar genç, kadın erkek, şehirlî köylü derin bir zevk duyardı.

O en yüksek tanınmış âlimlerle olduğu gibi dört yaşında masum çocuklarla da konuşmasını bilirdi. İnsan onu dinlerken bir incesazın tatlı nağmelerini işitiyor gibi olurdu. Onun dilindeki Türk sazı (Beethoven) musikişi gibi cihanı alâkadâr ederdi. Bir Türk kadar bir Amerikalı, bazan bir İngiliz, bazan bir Fransız onun belâgati karşısında hayranlık duyduğuna itiraf ederdi.

O, Büyük Millet Meclisinin kürsüsünde her yıl açılış nutkunu söylerken mebusların bu sevgili Büyüğü tam bir sükût içinde ne büyük bir alâka ve dikkatle dinledikleri görülecek bir manzara idi.

O, müessir sözlerle bazan düşündürür, bazan bile sevinç yaşları dök-türürdü. Onda büyük bir kumandan, müdebbir bir siyasi, mükemmel bir terbiyecî, emsalsiz bir müşşid halî vardı. Derin bir nüfuzu nazara malikti. Dünyü bilir, bugünü görür, yarını düşünürdü.

O kendi elle kurduğu Millet Meclisine geldiriken bütün Ankara güler yüzünü, tatlı tebessümünü, canlı bakışını görmek için sokaklara dökülürdü. Mebuslar candan bağlı oldukları O Büyük Sevgiliyi «Yaş! Varol!» nidalarını karşılardı.

Mecliste herkes yerini işgal eder. Localarda ecnebi sefirlerle onların refikaları yer alır, halk kendilerine ayrılan mahallere oturur ve biraz sonra İstiklâl marşı çalmağa başlar.

— Geliyor! Büyük Şef geliyor! Atatürk geliyor!... Sesleri duyuldu. Büyük çehreler güüyor. Bilâ istisna herkes şevk ve neşe içinde birbirinin kulağına fısıldıyor: Geliyor!

İşte büyük kapılar ardına kadar açıldı. Atatürk bir güneş gibi doğdu ve Meclisi nurlandırdı.

Bir alkış tufanıdır koptu. O ne alkış! O ne içten gelen sevgi ve saygı! Bunu anlamak için görmek lâzım.

İşte karşımızda duruyor. Gök mavisi gözleri birer projektör gibi her çehreyi, en askın, en yorgun olanları bile aydınlatıyor. Bu sürekli sevinç tezahürüne Büyük Şef vakar ve tavazula başını eğerek mukabele ediyor.

Kırışan sarı saçlarını itina ile arkaya taramış, açık parlak alını bir kat daha tebarüz etmiş.

Sırtındaki frak zarif endamının hatlarının bütün inceliklerini göster-

şundayım. Mektebe daha bu sene başladım. Amma, bu okumayı daha evvel öğrendim.

Küçük parmağıle âbideyi işaret etti:

— O bize her şeyin kolayını öğretti.

Sözünü tamamlarken pembe yanaklarından bir kaç damla yaş yuvarlandı. Hicirliğe başladı. Teselliye çalıştım:

— Ağlama, ağlamak iyi değildir. Kaşlarını çattı, hicirlik hicirlik ce-

Atatürk Meclisin kürsüsünde

recek ve en güzel giyinen bir gentilmeni imrendirecek kadar şık.

Sol iç cebinden el kadar küçük beş on kâğıdı çıkarıp kürsünün üstüne koydu ve sonra kendine has olan bir nezaketle Millet Vekillerine taltifkâr birkaç cümle sarfederek söze başladı.

Kelimeleri gayet güzel telâffuz ediyor. Cümleler sarîh ve tam olarak bir fikri ihtiva ediyor. Pürâhenk sesi muhtelif derecelerde bazan yükseliyor, bazan iniyor. Önündeki masaya bıraktığı kâğıtlara ara sıra bir göz atıyor.

Derinden bakan gözleri, düşüncelerindeki katıyeti ifade eden elleri ve ince uzun parmaklarının mevzun hareketleri sözlerini takviye ediyor.

Vatanın istikbaline aid mülâhazalarını söylerken millet coşuyor, alkıştan Meclisin kubbesi iniyor. Atatürk, o canlı sayı heykeli hafifce başını eğerek memnuniyetlerini izhar ediyor. Gene nutkuna devam ediyor.

Heyecandan, millî gururdan, nefse itimaddan doğan bir itminan ile bu büyük dâhiye bir kat daha bağlanıyor ve onun memleketin hayırma matuf olan her arzusunun husulü yolunda can vermeği cana minnet bildiğini lisanı hal ile izhar ediyor.

Büyük hatibin bizleri meclûb eden sözlerinin bütün kıymeti bir kelime ile hülasa edilebilir. Feragat!

İşte zannımca Atatürkün, bu emsalsiz hatibin bütün büyüklüğü burada! O memleketin selâmeti uğrunda fedakârlığı kâfi görmüyor, feragat istiyor ve bunu önce kendi gösteriyor. Feragat!

Bu temiz, bu harstan, şahsî menfaatten uzak fikirleri cazib ve canlı bir ifade ile anlatırken o fani insanlıktan tecerrüd ediyor; başlı başına bir vatan oluyordu.

Onun içindir ki onu sevenlerin, ona gönül bağlayanların muhabbetinde vatan sevgisi beraber tecellî ediyor, vatanın bu büyük evlâdını vatani gibi seviyor ve ona perestîş ediyor.

Atatürk ölmedi ve ölmeyecek, çünkü onun her gününde bir heykeli var.

Selim Sırrı Tarcan

vap verdi:

— Nasıl ağlamam?... Atatürk ölmüş ağlanmaz mı?... O hepimizin babası idi.

Ve, gene gözlerini âbideye dikerek dedi ki:

— Sahi, sahi. Bak, az kaldı unuttuyordum. Atatürk ölmez ki... Babam söyledi: O bizimle beraber her zaman yaşayacak.

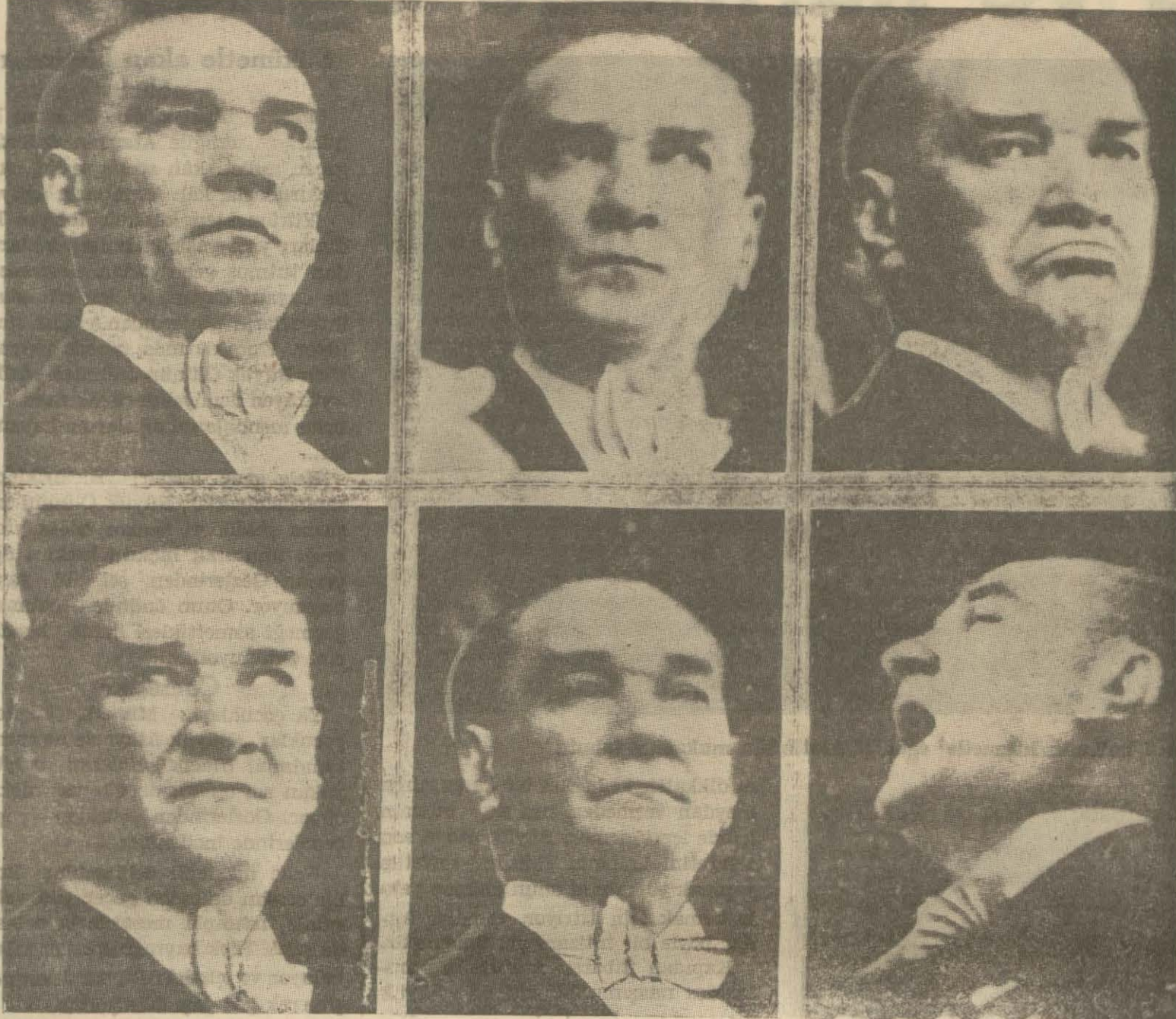
Küçük Ayselden ayrılırken ben de gözyaşlarımı zaptedemedim.

Cemal Refik

İnsanlığın yetiştirdiği büyük bir hatib

ATATÜRK

Bütün inkılaplarını sadece bir mantık ve muhakeme şaheseri olan nutkunda inandırma kuvvetile yapmıştır

Atatürk nutuk söylerken

İnsanlık tarihinin en büyük vatanperveri, en büyük kumandanı, en büyük devlet adamı ve en büyük inkılapçısı olan Atatürk gene insanlık tarihinde beşeriyetin yetiştirdiği pek büyük hatiplerden biri olarak müstesna bir mevki alacaktır.

Atatürkün milletini sevk ve idare ederken kullandığı en müessir vasıta lisani idi. O konuşmak sıfatının bütün inceliklerine vakıf mümtaz bir şahsiyetti. Küçük çocuklardan seksenlik ihtiyarlara kadar her yaşta insana hitap etmesini bilir, münevverle olduğu gibi köylü ile de aynı talakat ve belâgatle konuşur, kütüphanelerle derdleşir, onların ta kalplerine kadar nüfuz edip gönüllerini fetheder ve ruhunu pek iyi anladığı Türk milletini istediği anda bir sözle nehirler gibi coştururdu.

Bütün inkılaplarını hiç bir cebir ve taziyâ tenezzül etmeden sadece bir mantık ve muhakeme şaheseri olan nutkunda inandırma kuvvetile yapmıştır.

Bin bir misalden birini tercih etmek lâzımgelirse işte şapka ve peçe inkılabı! O inkılab ki medeniyet âleminin Atatürk elle Türk milletine açılan ilk kapısıdır; 1925 de İneboluda kadın erkek bin kişiye yakın münevver bir kütüyle ve oradan bütün Türk milletine onun ağzından söylenen şu sözlerle açılmıştı:

«Efendiler! Türkiye Cumhuriyetini tesis eden Türk, hikâttâ medenîdir, tarihte medenîdir, hakikatte medenîdir. Fakat âlemi medeniyete ben, sizin öz kardeşiniz, arkadaşınız, habaniz gibi medeniyim diyen Türkiye Cumhuriyeti halkı fikrile zihniyetle medenî olduğunu isbat ve izhar etmek mecburiyetindedir. Medeniyim diyen Türkiye Cumhuriyeti halkı aile hayatile, yaşayış tarzile medenî olduğunu göstermek mecburiyetindedir. Velhasıl medeniyim diyen Türkiyenin hakikatte medenî olan halkı baştan aşağıya kadar vazî haricisile dahi medenî ve mükemmel bir insan olduğunu fiilen göstermeğe mecburdur. Bu son sözlerimi çok vazih beyan etmeliyim ki bütün memleket ve cihan ne demek istediğimi sühuletle anlansın. Bu izahımı heyeti aliyenize, heyeti umumiyeye bir sual tevcihile yapmak istiyorum. Soruyorum: Bizim kıyafetimiz millî midir?

(Hayır, hayır sedaları)
Bizim kıyafetimiz medenî ve beynelmilel midir?

(Hayır, hayır sedaları)
Size iştirak ediyorum. Hayır, hayır. Tabirimi mazur görünüz. Altı kaval, üstü şîshane diye ifade olunabilecek bir kıyafet ne millîdir, ne de beynelmileldir. O halde kıyafetsiz bir millet. Bu olur mu arkadaşlar?

(Hayır, hayır, katiyen sedaları)
Çok kıymetli bir cevheri çamurla sıvayarak enzârî âleme göstermekte mâna var mıdır? Bu çamurun içinde cevher gizlidir. Cevheri gösterebilmek için çamuru atmamak lâzımdır ve tabii bir cevherin muhafazası için mahfaza yapmak lâzımsa onu altından veya plâttinden yapmak icap etmez mi? Bu kadar açık bir hakikat karşısında tereddüd caiz midir? Bizi tereddüde sevk edenler varsa onların humku belâgatine hükmelmekte hâlâ mı tereddüd edeceğiz?

Arkadaşlar turan kıyafetini ihya eylemeğe mahal yoktur. Medenî ve beynelmilel kıyafet bizim için çok cevheri, milletimiz için lâyık bir kıyafettir. Onu iktisab edeceğiz. Ayakta iskarpin veya fotin, bacakta pantolon, üstte yelek, gömlek, kravat, yakalık, ceket ve bittabi bunların mütemmimi olmak üzere başta siperişemsi serpuş... Bunu çok açık söylemek isterim. Bu serpuşun ismine şapka denir. Redingot gibi, bonjur gibi, smokin gibi, frak gibi...

Bunda tereddüd edenler vardır. Onlara diyeyim ki çok gafilsiniz ve çok cahilsiniz.

Efendiler! İçtimâî hayatın mebdeli, ukdesi aile hayatıdır. Aile, izaha hacet yoktur ki kadın ve erkeğin heyeti umumiyesidir. Kadınlarımız hakkında da erkekler hakkında söyledikim kadar açık izahatta bulunacağım. Bu mevcudiyeti ulviyeyi bilhassa huzurlarında müsâmahe ile geçmem. Müsaade buyrulursa bir iki kelime söyleyeceğim ve siz de söylemek istediğimi sühuletle anlayacaksınız.

Esnayî seyahatimde köylerde değil bilhassa kasaba ve şehirlerde kadın arkadaşlarımızın yüzlerini ve gözlerini çok kesif ve itinalı surette kapamakta olduklarını gördüm. Bilhassa bu sıcak mevsimde bu tarzın kendileri için mutlaka muçibi azab ve iz-

tirab olduğunu tahmin ediyorum, erkek arkadaşlar, bu biraz ham hodbinliğimiz eseridir. Bu belki çok afif, çok dikkatli olduğumuzun icabıdır. Fakat muhterem arkadaşlar rüfeka-yı nisvanımız da bizim gibi müdrik ve mütefekkir insanlardır. Onlara icabatı ahireyi telkin etmek ve millî ahlakımızı anlatmak ve onların dimağını nur ile nezahatle techiz etmek ibresi üzerinde bulunduktan sonra fazla hodbinliğe lüzum kalmaz. Onlar da yüzlerini cihana göstermeler ve gözleriyle cihanı dikkatle görebilsinler. Bunda korkulacak bir şey yoktur.

Arkadaşlar, sureti mahsusada telâffuz ediyorum. Korkmayınız, bu gidiz zaruridir. Bu zaruret bizi yüksek ve mühim bir neticeye isal ediyor. İsterseniz bildireyim ki bu kadar yüksek ve mühim bir neticeye vusül için lâzımgelirse bazı kurbanlar da verelim, bunun ziyânı yoktur. Mühim olarak şunu ihtar ederim ki: Bu halin muhafazasında teannüd ve taassub hepimizi her an kurbanlık koyun olmak istidadından kurtaramaz.

Hanım ve bey arkadaşlarım! Size malûm olan bir hakikati kısa bir cümle ile tekrar arzedeceğim. Beni mazur görünüz. Medeniyetin coşkunu seli karşısına mukavemet beyhudedir. O, gafli itaatsizler hakkında çok bi-amandır.

Dağları delen, semalarda pervaz eden, gözle görünmeyen yıldızlara kadar her şeyi gören, tenvir eden, tedkik eden medeniyetin müvacehel kudret ve ulviyetinde kurumu vustai zihniyetlerle ve iptidâî hurafelerle yürütmeğe çalışan milletler mahvolmağa veya hiç olmazsa esir ve zell olmağa mahkûmdurlar.

Halbuki Türkiye Cumhuriyeti halkı müttekâmil bir millet olarak ilelebed yaşamağa karar vermiş, esaret kahramanlıklarla parça parça etmiştir.»

Kastamoniyeye dönüştü...

O zaman Atatürkün bu harikulâde nutku halk tarafından çılgınca alkışlanmış, şehri dolaşmağa çıkınca millet ayaklarına kapanmıştır.

Atatürk İneboludan Kastamonuya avdet ettiği zaman büyük bir tebeddül karşısında kalmıştı. Kastamonu-

Fransız heyeti dün akşam hareket etti

Cenaze merasimine iştirak için Emile-Bertin kruvazörü geliyor

Arnavudluk heyeti dün tayyare ile hareket etti. Yunan heyeti bugün hareket ediyor. 100 kişilik bir Sovyet müfrezesi de geliyor

İngiliz mareşali Birdwood

Fransız Dahiliye Nazırı Sarraut

Alman eski Hariciye Nazırı Neurath

Sovyet Hariciye komiser muavini Potemkin

İtalyan heyeti reisi B. Aloizi

Yugoslav Harbiye ve Bahriye Nazırı general Nedić

Yunan Başvekilî B. Metaksas

Bulgar Harbiye Nazırı general Daskalof

Paris 16 — Atatürkün cenaze merasiminde hazır bulunacak olan Fransız heyeti murahhasası reisi B. Sarraut bu akşam Semplon ekspresile İstanbul hareket etmiştir.

Türkiyede birçok dostları bulunan B. Sarraut, Ankarada kalacağı birkaç gün esnasında yüksek Türk ricâlele mülâkatlarda bulunacaktır.

Heyeti murahhasanın âzası arasında general Georges ile amiral Laborde vardır. Emile-Bertin kruvazörünün, Atatürkün cenaze merasimine iştirak için 19 teşrinisani İstanbul gideceği zannedilmektedir.

Arnavudluk heyeti tayyare ile hareket etti

Tirana 16 (A.A.) — Alba ajansı tebliğ ediyor: Kemal Atatürkün cenaze merasimine iştirak edecek olan Arnavudluk heyeti tayyare ile hareket etmiştir. Adliye Nazırı B. Falk Shatku, heyete riyaset etmekte ve heyet meyânında mebuslardan B. Cavid Leskoviku ile Arnavudluğun Ankara elçisi B. Asaf Djadjul bulunmaktadır.

Yunan heyeti cumartesi günü geliyor

Atina 16 (A.A.) — Başında Başvekil B. Metaksas bulunan, Kemal Atatürkün cenaze merasimine iştirak edecek olan heyet hususî trenle perşembe akşamı yola çıkacaktır.

Heyet cumartesi günü öğleden sonra İstanbula varacak ve o gün Ankaraya müteveccihen hareket edecektir.

Bulgar heyeti

Ankara 16 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminde hazır bulunacak olan Bulgar heyetinin tam listesidir. Kral sarayı mülki dairesi şefi Constantin Panof, Majeste Bulgar Kralını temsil edecektir.

Hükümetini temsil edecek olan Hariciye Nazırı General Thedosi Dascalof.

Orduyu temsil edecek olan Sofya

dan ayrıldığı sırada bütün memurlar ve halk sarıklı, fesli, kalpaklı iken bu sefer hepsi Atatürkün başındaki gibi «panama» şapka giymişler ve onu reverans ile selâmlamışlardır. Peçeleri kapalı olan kadınlar yüzlerini açmışlardır. O tarihe kadar daima alaturka işleyen kuledeki saat de alafranga olmuştu.

garnizonu kumandanı general Konstantin Lukach.

Sovyet müfrezesi

Ankara 16 (A.A.) Atatürkün cenaze merasimine 100 kişilik bir Sovyet müfrezesinin zabıtilerle birlikte iştirak edecekleri haber alınmıştır.

Alman heyeti

Ankara 16 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminde hazır bulunacak olan Alman heyetinin tam listesidir: Müşavirler meclisi reisi son ekşelâns Baron Fon Neurath, ordu kumandanı piyade generali List, amiral Cerls, hava ordusu kumandanı general Felmi, orta elçi Fon Kotze, sefaret müsteşarı Braun Von Stumm, sefaret kâtiplerinden Fon Kessel, tayyare albayı Kettenbell, yarbay Fon Rost, bahriye birinci mülâzımı Betge.

Eski Afgan kralı

Atatürke son tazim vazifesini ifa için geldi

Romada oturan eski Afgan kralı Amanullah, Atatürkün vefatını haber alınca şehrimize gelmiştir. Amanullah, dün öğle üzeri Dolmabahçe sarayına gitmiş ve halkla birlikte Atatürkün tabutunu ziyaret etmiştir.

Sabık kral, gazetecilere şunları söylemiştir:

— Çok müteessirim. Onu çok sevdim. Romada radyo dinlerken, hayata gözlerini kapadığını haber aldık. Yalnız ben değil, bütün alem birden bire beynimizden vurulmuş döndük. Bir müddet sonra da gazeteler bu müessif haberi teyid edince, Romada daha fazla kalamadım ve hemen İstanbul hareket ettim. Eğer buraya gelemeyip son ihtiram vazifesini ifa edemeseydim, bu acı içimde ebediyen ukde kalacaktı. İstanbulda yapılacak olan merasimde bulunacağım.»

Sabık Afgan kralı bu sözleri söylerken, gözyaşlarını zaptedememiştir.

Atatürk sözleriyle milletinin ta kalbine nüfuz eden emsalsiz bir hatipti. O devirde medenî dünyaya kapalı olan Türk halkına Atatürk bu medenî serpuşu sekiz on cümle ile giydirmiştir.

Onun hitabet kudretini anlatan misaller saymakla tükenmez.

Şevket Rado

Halkın sonsuz matemi

Dün on binlerce halk mukaddes tabutun önünde huşû ve hürmetle eğildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bütün bu matem görüşü arasında hâkim renk siyah değil, kırmızı idi.

Saat dokuzu on geçe en büyük matemimizi temsil eden aziz tabut merasim salonuna, denize nazır medhalin yanında, Beşiktaş tarafındaki iç kapıdan alındı, yerine kondu, üstü atlas Türk bayrağı ile örtüldü. En büyüğü Reiscümhur İsmet İnönünün olmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi, Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Celâl Bayar, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağın çelenkleri aziz tabutun ayak ucuna kondu.

İki general, iki subay ve iki er yarım saatte değişmek üzere ihtiram nöbeti tutuyordu. Atı kişilik bir askerî heyet muntazam adımlarla tabutun iki tarafına geçiyor kılıçları çekerek selâm veriyor ve ondan sonra yarım saat bir heykel gibi duruyorlardı.

İhtiram geçidi başlıyor

Saat On... Muhteşem matem merasimi başlıyor. Evvelâ devleti ve İstanbulu temsil eden Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, ordu müfettişi general Fahreddin Altay, İstanbul kumandanı general Halis Bıyıktaş büyük ölünün önünden sonsuz bir teessür içinde geçiyorlar, eğilerek Atayı selâmlıyorlar.

Kendilerini büyük üniformalı üs-subaylar ve subaylar takip ediyor... Subaylar serpuşları sol ellerinde hürmetle selâmlayarak Büyük Şefin önünden geçiyorlar.

Denizcilerin başında amiral Şükrü Okan vardı. Amiral tabutun önünde büyük bir hürmetle eğiliyor.

Vilâyet, Belediye, Maarif, İnhisarlar erkânı, izciler, bütün teşekküller namına heyetler yaşlı gözlerle, hıçkırıklarla derin bir hürmet ve vakar içinde geçiyorlar.

Sıra Üniversiteye gelmişti. Merasim salonunun büyük kubbesi hıçkırıklarla sarsılıyordu. Ağlamayan bir tek kişi yok...

Halk geçiyor

Saat on ikide halk geçmeğe başladı. Dünya kurulaldanberi belki bu

Dün önünde İstanbul halkının hürmetle eğildiği Atatürkün mukaddes tabutu

kadar müessir, bu kadar müheyyic bir matem sahnesi görülmemiştir.

İhtiyar bir kadın, tabutun önünden geçerken atıldı, Atatürkün ayak ucuna kapandı:

— Atam, Atam... Evlâdım benim... Güzel oğlum... Sarışın oğlum... Altın saçlı oğlum... Mavi gözlü oğlum benim... Sen niçin öldün?... Ölecek ne vardı? Hangimizden isteseydin sana ciğerimizi vermezdik?...

İhtiyar kadını polisler güçlükle tabutun önünden alıyorlar.

Geçenlerin arasında her cinsten halk var: Amele tulumile gelenler, baston değneğiyle, harp malûlü, tek bacağı sürükliye sürükliye yürüyenler; çocuğunu kucaklamış anneler; iki büküm ihtiyarlar ve yanaklarından yaşlar süzülen, kasketi elinde küçük mektepliler... İhtiyar hıçkırıyor, genç hıçkırıyor, orta yaşlı hıçkırıyor. Bir kenarda duran Atatürkün arkadaşları, yaverleri, valî ağlıyor...

Bu salon acaba bu kadar büyük bir elem görmüş müdür?... Tam tabutun önünde bir genç kadın bayıldı. Kapı-

Genç bir kız büyük bir teessür içinde ağlıyor

dan çıkarken bir ihtiyar adam yere düştü.

Birçokları tabutun önünde itidallerini bütün kuvvetleriyle muhafazaya çalışıyorlar; fakat çıkış kapısına yaklaşınca artık kimse kendisini tutamıyor. Atatürkün önünde ağlayan bir çember dönüyor.

Kalabalığın içinde ecnebiler de göze çarpıyor. Onlarda da aynı hürmet, aynı teessür...

Mektepler grup geçiyordu. Bir kız mektebi salona girdi. Bilâ istisna hepsi hıçkırıyor. Aynı sesle hepsi: — Atam... Atam!... diye bağırıyor.

Eski Afgan Kralı

Bir aralık baktım, halk arasında siyah elbiseli bir adam... Tabutun önünde gözyaşları içinde durdu. Hem ağlıyor, hem dua ediyor...

Bu, eski Afgan kralı Amanullah Handı. Atatürkün büyük hayranlarından olan Amanullah Han, Onun ölümünü duyunca kalkmış, İstanbul koşmuştu. Şimdi tabutunun ayak ucunda gözyaşları döküyor... Amanullah Han tabutun önünde eğildikten sonra dışarı çıktı. Büyük bir teessür içinde sarayın ziyaret defterini yeni harflerle imzalarken:

— Dünyanın en büyük adamıydı... Gitti... diyordu.

Öğleden sonra

Dün saat 14 den 20 ye kadar ihtiram geçidinde hazır bulunan arkadaşlarımızın intibaları:

Dolmabahçe sarayının ziyaret için açılan saat kulesi tarafındaki kapısı hıncıncı insan dolu. Fakat su saya-

nı dikkattir ki herkes bir kargaşalığa meydan vermeden sıra ile, intizam içinde içeri girmek, Büyük Ataya son ziyaretini kalbinin bütün saffetile yapmak ve kalbini onun kalbine yaklaştırmak için titriyor. Şimdiye kadar böyle bir intizam görülmemiştir.

Kapıdan itibaren Atatürkün mukaddes naaşının bulunduğu büyük salonun kapısına kadar uzayan dönder dönder sıra olmuş halk zinciri ağır ağır bir keder ve matem seli halinde saatlerce aktı. Bir tek kelime konuşulmuyor, çit yok. Yalnız ayakların kumda çıkardığı yeknasak bir ses. İşte o kadar. Bu seste bile duyulmamak, matemi bozmadık kaygısı var: O kadar sessiz!...

Halk Büyük Ölünün bulunduğu salonun kapısından içeriye bir mabede girer gibi giriyor. Tabutun baş ucunda yanan altı meşale manzaraya daha büyük bir heybet ve kutsiyet veriyor. Atatürkün ulvî katafalkı, insana korku yerine güzelliği hissi telkin eden bu rahat köşede sükûnetle milletini seyrediyor gibi...

Sükûnetle akan bir insan nehri

Saatlergenberi sükûnetle akan bir nehir zırlığıle Atasının önünden geçen milleti kâh sessiz sessiz, kâh hıçkırıklarla, kâh feryatlarla ağlıyor.

Yürümekten kesilmiş ihtiyar kadınları yine yaşlı kadınlar kollarından tutmuş geçiriyorlar. Bastonlarına dayana dayana geçen ak sakallı ihtiyarların gözlerinden yaşlar süzülüyor. Kucaklarında ufacak yavruların Büyük Ölünün önünden yürüyen - yürüyen demiyelim sürüklenen - anneler mendillerini ağızlarına kapamışlar...

Hele genç kızlar! Hıçkırıklarını zaptedemiyorlar, Büyük Ölünün karşısına geldikleri zaman adeta yürümeği unutarak hıçkırarak hıçkırarak ağlıyorlar. Gözlerinden sel gibi yaşlar boşanıyor. Onun önünden metanetle geçmeği azmettikleri halde kendilerini tutamıyorlar...

Çocuklar

Ya çocuklar!.. Minicik, küçücük çocuklar... Büyük Atayı siz ne zaman tanıdınız? Ufacık kalblerini vakitsiz yakan acı onlara da göz yaşları döküyor. Gözlerinden süzülen yaşlar çenelerinde incileniyor...

Genç mektepli delikanlılar kutsal bir ocağın önünden geçer gibi, ihtiramla, ıztırapla meşalelerin ortasında şanlı Türk bayrağına sarılı tabuta bakıyor ve içindeki Büyük Adama düşünerek göz yaşları döküyorlar.

Biliyorduk Atatürk, milletin seni böyle severdi!

Keşki bu ölüm yalan olsaydı da uğrunda helâk olan milletin bu hazin manzarasını görseydin. Fakat sen elbetteki onları görüyorsun ve biliyorsun. Saadetlerin en erişilmez sendir.

Maltepe, arkasından Kuleli askerî liseleri geçti. Heybeliada Deniz lisesi talebeleri onları takip etti. Ağır ağır yekpare bir kütle gibi, fakat bir hüznün ve matem kalesi halinde Atanın önünden geçiyorlar.

Atatürkün bir gün kırda koyunlarını güderken rasladığı ve mektebe yerleştirdiği çoban Mustafa şimdi

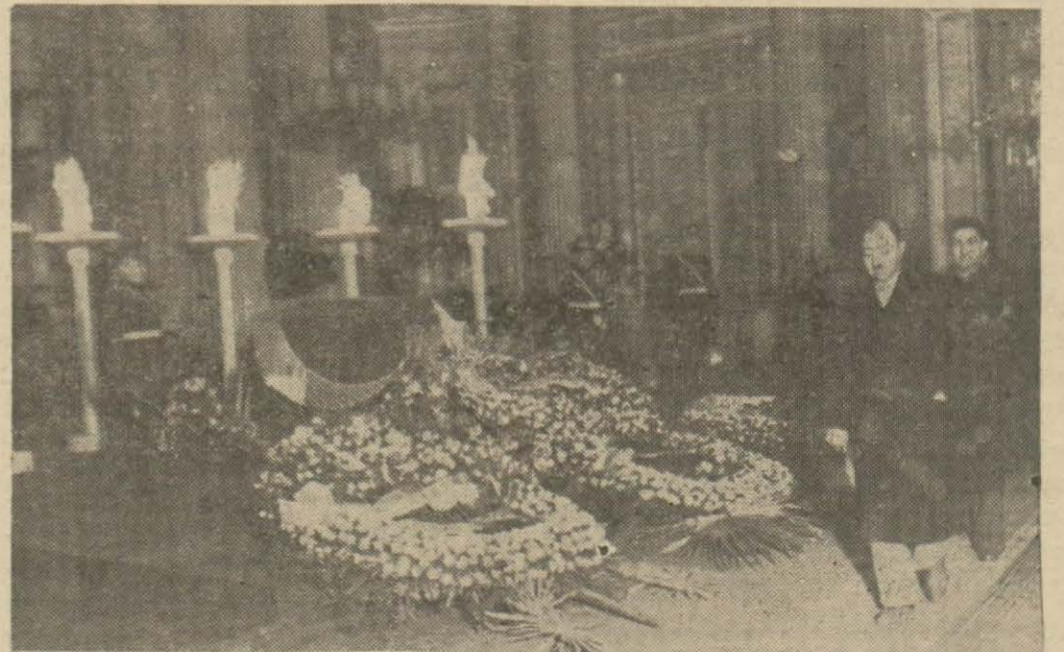
(Devamı 7 inci sahifede)

Büyük ölüye son hürmet yazifesini yapan kadınlar

Halkın sükûnetle akan bir insan nehri

Eski Afgan kralı Amanullah han son hürmet yazifesini yapıyor

Gözyaşları içinde saraydan çıkan talebeler

Halkın sonsuz matemini

Dün on binlerce halk mukaddes tabutun önünde huşû ve hürmetle eğildi

Teessürden bayılanlar ve sarayın önünde ağlayanlar

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

onuncu sınıfa gelmiş. Yakında Türk ordusunun dilâver subaylarından biri olacak. Atatürkün tabutuna hayretle, gözleri ağlamaktan şişmiş bir halde bakıyor, ve belli ki buna inanamıyor.

Atam sen nasıl öldün?

Dört ihtiyar kadın el ele vermişler, hüngür hüngür ağlıyorlar. İçlerinden biri kendini tutmadı. Avazı çıktığı kadar «Atam, sen nasıl öldün?» diye feryad etmeğe başladı. Ve birden kaskatı kesilerek bir tahta gibi yere düştü. Bayılmıştı. Polisler yetişerek kaldırdılar.

Her kadın grubunun geçişinde bir feryad yükseliyor, analar ağlayan evlâdlarını yaşlı gözlerle bağrına basıyorlar, babalar çocuklarını teselli edemiyor, kardeşler birbirlerinin göz yaşlarını silemiyorlar.

İhtiram nöbeti

Atatürkün mukaddes naaşları etrafında beklenen ihtiram nöbeti her yarım saatte bir değişiyor, generaller generallere, subaylar subaylara, nöbet teslim ederlerken, hep birden havada dönen kılıçlar muazzaz ölüyü bir kere selâmlıyor, erler yüzlerinin çelik gibi sert ifadesi değişmeden nöbetlerini yeni gelen silâh arkadaşlarına teslim ediyorlar ve Atatürkün ölüsü etrafından nöbet bekleyenler

Berberlerinde ailelerini de getirmişler, onların ellerinden tutmuşlar, ağır ağır geçiyorlar.

Atatürkün arkadaşları

Atatürkün bütün hayatınca daima beraberinde bulundurduğu arkadaşları, B. Kılıç Ali, B. Receb Zühdü zaman zaman gelip ihtiram vaziyetinde duruyorlar. Muhafız alayı kumandanı albay İsmail Hakki, ser yaver Celâl yaşlı gözlerle bayrağa sarılı tabuta, maşalelere bakıyorlar.

Saat 17 de hava karardı, meşalelerin ışıkları bu hazin loşluğa daha hazin bir aydınlık verdi ve aynı sakin insan nehri ağır ağır akmasına devam etti.

Sağ olan bütün millet, başı gözü sarılı, kolu boynuna asılmış, alili, sakat, ihtiyar, genç, kadın erkek çocuk çocuk ağlıya ağlıya, sızlıya sızlıya Ata'nın önünden saatlerce aktı durdu.

Dolmabahçe sarayı yapıldığı gündenbergi bu kadar hazin ve bu kadar ulvî bir manzaraya şahid olmamıştır.

Dün geceki manzara

Dün gece saat yirmiden itibaren ihtiram geçid resminde bekliyen arkadaşımız da şu intibalarını anlatıyor:

Altı meşalenin ışığı altında halkın geçişi görülmemiş derecede hazindi. Tâ büyük medhalden meşalelerin altında ışıltıyan mukaddes tabutun görüntüsü kadar şahametli manzaraya bir yerde tesadüf edilmemiştir. Bir an geçenler bile bu görüye dayanamıyorlardı.

Burası yanan meşaleler ve ortalarındaki Atatürkle en eski Türk dinile en son Türk inancının remzini mezc etmiş benziyordu. Hiç bir Bethofen bu hahların üzerindeki ayak seslerini ve elemli hançerelerden çıkan hıçkırıkların matem marşını besteliyecek iktidarda değildir. Niçin, en hassas sesleri zaptedilecek bir film ile bu sadalar zabtedilemiyor? Bunlar Türk milletinin bağrından gelen, en vakur, en matemli ve en heyecanlı seslerdir.

Nifaksız Türkiyenin geçişi

Bakıyorum: Siyah eldivenli zarif kadınlar, eli nasırlı işçiler yan yana gidiyorlar... Nifaksız Türkiyenin, Atatürk Türkiyesinin remzi...

Bir meslekdaş görüyorum, ağlamıyor. Halbuki bütün ömrünce Atatürkün izinden ayrılmamıştır. Onun yanında bir erkek bayılıyor. Bu ondan daha mı vatanperverdi? Daha mı hasas?... Anlaşılamiyan bir kalb muamması... İstiklâl madalyeli subay da esas vaziyetinde dururken, heykel gibi... Yüzünde tek hareket yok... Bir zavallı kör adam geçiyor. Kimdir? Ne görecektir? Kalbi ile sesleri dinliyor. Şu zor yürüyen siyatikli büyük anne, gözleri ilk matemini yaşayan şu torun, tanıdığım şu dükkancı ermeni, şu musevi, bu rum... Hepsi ağlıyor... Sınıfsız, ihtilâfsız, bölünmez, yekpare Türkiyenin matemini...

İnsan seli

Hiç bir nehir bu kadar uzun değildir... Hiç bir nehrin membaı bu kadar asil yerden, bu kadar eski millettten, bu kadar saf bir yerden, Atatürkten gelmemiştir. Durmadan akıyor. Sabah merasimine iştirah etmiş iken bir kere daha ferdan gelen şu büyük üniformalı genç subaylar... Kasketin şemsisiperini daha yeni doğrultan şu eski itilâfçı...

Düşünüyorum: «İşte şu büyük avinenin altına bu tabutun durduğu yerden bir gece yürüyüp gelmişti...» Bir çığlık kopuyor. Bayılan bir kadın... Tam Atatürkün önünde... Kucaklayıp, kaldırıp götürüyorlar... Doktorlar ve sihhî imdad arabası hazır... Zencî bir kadın ve ağlayan dört zencî çocuğu... Bütün bunlar yüz bin kişî arasından gelişigüzel dikkatime çarpan manzaralardır.

Şu tanıdıklar ve şu bilmediklerimiz hepsi biz...

Şu Ulus...

Şu Subay...

Onun mefhumları, Onun kelimeleleri... Onun eserleri... Geçtiler... Geçtiler... Gece yarısına kadar geçtiler...

Eğer programın tayin ettiği zaman dolmasaydı sabaha kadar geçeceklerdi... Nitekim yarın da öbür gün de geçecekler ve Ankara'da Büyük Şef Gazi Mustafa Kemal Atatürkün önünde bütün millet ve bütün dünya hürmet geçid resmi yapacak...

Merasimin sonu..

Saat 24...

Kadınlar.. Çocuklar.. Gece işini bitirmiş elbisesi yağlı işçiler hâlâ geçmekte devam ediyor... Fakat vakit gelmiştir. Ancak program üzere devam edilebilir. Bir Korgeneralle Atatürkün seryaveri tam mukannen anda salona giriyorlar... Saray methalinin kapandığını, polislerin dışarı çıkmasını lâzım geldiğini bildiriyorlar. Sabaha kadar yine askerî ihtiram heyeti Büyük Önderin başı ucunda nöbet beklemiş, meşaleler yanmıştır.

Saray, içinde bütün Türkiyeyi aydınlatan ve asırlarca aydınlatacak olan nur, sabaha kadar pırl pırl parlamıştır.

Bu sabahki ziyaretler

Halk ziyaretlerini bu sabah da şu

program üzere yapmağa devam etmiştir:

Ziyaret tamamen serbestir

İstanbul Vali ve Belediye reisliğinden: Atatürke karşı tazim ziyareti yapmak için bazı yerlerden müsaade kartı istenilmektedir. 17 ve 18 İkinci-teşrin perşembe ve cuma günleri sabah saat 10 dan gece yarısına kadar ziyaret tamamen serbes olup hiçbir karta ihtiyac yoktur. Yurttaş ve yabancı bütün halka bildiririm.

İzmitlilerin teessürü

İzmit 16 (A.A.) — Büyük kurtarıcımız Atatürkün vefatı haberi geldiği gündenbergi bütün İzmit derin bir sükût ve matem içinde bulunuyor. Yarıya indirilen bayraklarla, çocuğile, gencile, ihtiyarlarile bütün şehir Onun aramızdan ayrılışına ağlamaktadır. Bu acı haberin geldiği gün her tarafta olduğu gibi, mekteplerde çocukların hıçkırık ve gözyaşları arasında doktorların müdahalesini icab ettirecek kadar derin teessürler vukua gelmiştir.

Kırşehir gençleri de and içtiler

Kırşehir 16 (A.A.) — Günlerdenberi Kırşehir beşikteki çocuğundan dağıdık çobana kadar Büyük Atasının ardından ağlıyor. Dün anıt önünde toplanan gençlik Ulu Şefin büyük emanetini koruyacaklarına ve izinden ayrılmıyacaklarına and içmişlerdir.

Herkes büyük bir teessür içinde ağlıyor

Amerika, Berlindeki sefirini geri çağırdı

Almanya'da yahudiler aleyhindeki tedbirler Amerikada büyük infial uyandırdı

Berlin 16 — Amerikanın Berlin sefiri B. Wilson, Alman Hariciye Nazirle 20 dakika kadar görüşmüştür. Sefir, Amerikadan aldığı talimat üzerine bugün Almanya'dan hareket edeceğini bildirmiştir.

Sefirin bu münasebetle yahudiler aleyhinde alınan tedbirlerin Amerikada yaptığı akisleri bildirdiği ve iki hükümet arasında münasebetlerin bundan müteessir olacağını bildirdiği zannediliyor.

Vaşington 16 — Gazetecileri kabul eden B. Ruzvelt Almanya'da alınan tedbirlerin Amerikadaki akisleri hakkında sorulara cevap verirken demiştir ki: «Yirminci medeniyet asrında bu kabil vakaların olacağına pek güç ihtimal verirdim.»

B. Ruzvelt'in sözleri Vaşington mahfilinde büyük aksler yapmıştır. Almanya'da yahudiler aleyhinde alınan tedbirleri protesto için Amerikanın her tarafından telgraflar gelmektedir. Newyork belediye meclisi bu hususta bir karar vermiştir.

Londra 16 — Amerikanın Berlin sefirinin Amerikaya dönmesi resmen münasebetlerin kesilmesi demek değildir. Fakat hakikatte bu suretle

tefsir edilebilir. Vaziyet iyileşmezse sefir ilânihaye Amerikada kalabilir.

Amerikanın Berlin sefiri Amerikaya dönüyor

Vaşington 16 (A.A.) — Ruzvelt, dün akşam gazetecilere beyanatta bulunarak Almanya'da yahudilik aleyhindeki hareketlerin Amerika halkı üzerinde derin bir tesir bıraktığını söylemiştir.

Mumailiyh, Amerikanın Berlin sefiri Wilsonun Washingtona çağırılmasını bizzat istediğini söylemiştir.

700 bin Yahudi için yurd

New - York 16 (A.A.) — Gazeteler, asgari 700,000 mülteci yahudiyi alabilecek emin bir mntaka aranmasını teminen İngiltere hükümeti birlikte bir plân hazırlanması için Amerika Londra sefiri Kennedy tarafından sarfedilen gayretlerden bahsediyorlar.

Kennedy tarafından sarfedilen gayretler şimdiye kadar İngilterede, Hollandada, Fransada, Danimarkada, Belçikada ve İsviçrede müsaids bir şekilde karşılanmamıştır.

Bu memleketler kendi topraklarında esasen çok miktarda yahudi bulunduğunu bildirmişlerdir.

Fransa kabinesi müşkül vaziyette

Sağ cenah yardım için komünist partisinin feshini tsiyormuş

Paris 16 (A.A.) — Mali tedbirler dolayısıyla bir yandan Fransız sol cenah mahfillerinin hükümete muhalefetleri şiddetlenirken, bir yandan da sağ cenah mahfillerinde hali hazırda müşkül bir vaziyette kalmış olan Daladier kabinesine karşı itti-haz edilecek tarzı hareket hakkında münakaşalar cereyan etmektedir.

Halk cephesinin içinden çıkmış olan bu kabinenin iktidar mevkiinde kalabilmesi ve Fransa'yı tehlikeden

kurtarabilmesi için şimdi bu cepheye düşman olan partilerin müzaheretine ihtiyacı vardır.

Dolaşan bir sayıya göre sağ cenah partileri bazı şartlarla Daladier kabinesine müzaheret edeceklerini bildirmişlerdir. Fakat bu müzaheretini temin edebilmek için kabinenin millî kalkınmaya engel olan komünist partisini feshetmesi ve millî kalkınma eserinin bir müddet devamını temin için teşrii devreyi iki sene uzatması istenmektedir.

Stoyadinoviç hükümetinin üç senelik faaliyeti

Belgrad 16 (A.A.) — Stoyadinoviç hükümetinin üç senelik faaliyeti isimle Bosnasaray'da açılan sergi dün kapanmıştır.

Sergi büyük bir muvaffakiyet kazanmış ve 35,000 den fazla ziyaretçi tarafından gezilmiştir.

Bu sergi Kragejevaç şehrinde ayın 20 sinde yeniden açılacaktır.

Amerika Kabinesinde yeni istifalar olacakmış

Vaşington 16 (A.A.) — Gazeteler, Adliye Nazırı Cummings'in istifasını Ruzvelt kabinesinde diğer istifaların takib edeceğini tahmin etmektedirler. Filhakika Ticaret, Harbiye, Bahriye, Posta, Telgraf, Telefon ve İş Nazırlarının istifasından bahsedilmektedir.

Ankaradaki merasim

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tarafından kemali tazimle istasyonun büyük holünden geçirilerek istasyon merdivenleri önünde bulundurulacak olan top arabasına vaziedilecektir.

Top arabası istasyon caddesini takiben Büyük Millet Meclisine doğru ilerliyecektir.

İstasyondan Ulus meydanına giden caddenin iki tarafına asker dizilecektir.

Tabutun top arabasına nakli esnasında 101 pare top atılacaktır. Tabut frak giymiş 12 sayılab tarafından top arabasından indirilecek ve kamutay binasının methalinde önceden hazırlanan mahalli mahsusa vaziedilerek bir katafalk vücoda getirilecektir. Katafalkın iki tarafına altı oku temsilen altı meşale konulacak ve bu meşalelerin yanlarında sağ ve solda birer general, birer subay ve erden müteşekkil altı kişilik bir heyet büyük üniformalarını lâbis ve kılıçları çekilmiş bir vaziyette tazim nöbeti bekliyeceklerdir.

Saat 13 den itibaren İstanbulda yapıldığı veçhile Reiscümhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, İcra Vekilleri heyeti, sayılablar, başta marşal olmak üzere kara, deniz ve hava kuvvetleri mensupları ile mülk erkân, Cumhuriyet Halk Partisi erkân, dekan ve profesörleri başta olmak üzere Ankaradaki fakülteler, Harb okulu ve diğer yüksek okullar talebeleri, memurlar, malî, ticarî ve idarî teşekküller mensupları, matbuat mümessilleri ve arzu eden halk katafalkın önünden geçerek resmî tazim ifa edeceklerdir.

Cenaze töreni

21 Nontesrin 1938 Pazartesi günü: Cenazeyi takib edecek zevat saat 9,45 e kadar Kamutay binasına gelmiş bulunacaklardır. Ecnebi, murahtas heyetleri Ankarapalası holünde toplanacaklar ve bilâhara kendilerine tahsis edilen yerleri işgal edeceklerdir.

Top arabasının önünde gidecek olan kıtalar, kolbaşısı Halk sineması önünde bulunmak üzere Çankırı caddesi boyunca yürüyüş kolunda toplanmış bulunacaklardır. Yabancı kıtalar Parti binası ile Halk sineması arasında kondilerine gösterilecek yerde yürüyüş kolu nizamında hazır olacaklardır.

Saat 10 da tabut, frak giymiş 12 sayılab tarafından kaldırılarak, Kamutay binası önünde bulundurulacak olan top arabasına vaziedilecektir. Bu esnada cenazeye refakat edecek olan 12 general, top arabasının iki tarafında kılıçlarını çekerek mevki alacaklardır.

Tabut top arabasına vaziedildikten sonra, verilecek işaret üzerine, kutaat yürüyüşe başlayacak ve cenazeyi selâmlıyarak 1 numaralı krakide gös-

terilen yerlerini almak üzere ilerliyeceklerdir. Bu yürüyüş esnasında kutaata refakat eden bandolar çalmayacaktır.

Cenaze alayının nihayetinde gidecek olan piyade taburunun kolbaşısı Halk sineması önüne gelince tabur duracaktır. Müteakiben, yabancı kıtalar da harekete geçerek top arabasının önündeki yerlerini işgal edeceklerdir. Bunun üzerine cenazeyi takip edecek olan zevat 2 numaralı krokide gösterildiği veçhile, yerlerini alacak ve arkalarına, alayın nihayetini teşkil edecek olan tabur ilerliyerek korteji kapayacaktır.

Bu suretle teşekkül eden cenaze alayı, verilecek bir işaret üzerine, hareket eyliyecektir. Bu esnada Riyaseticümhur bandosu Şöpenin matem marşını çalmağa başlayacak ve diğer bandolar münavebe ile ve alaydaki sıralarına göre matem havası çalacaklardır.

Alayın yürüyüşe başlamasından itibaren cenazenin müzeyye muvasalatına kadar her 5 dakikada bir adet top atılacaktır.

Alay kutaatının kolbaşısı Bahriye caddesi hizasına varınca kıtalar 3 numaralı krokide işaret edilen yerleri alacaklardır. Topçu taburu krokide işaret edilen mahalle yaklaşırken yolun sağına yanaşacak ve tam mevkiine gelince duracaktır. Türk piyade kutaati ile ecnebi kutaati yürüyüşe devam ederek krokide gösterilen yerlerini yola tevcihi cephe ederek işgal edecekler ve cenaze geçerken selâmlıyacaklardır.

Cenazeyi taşıyan top arabası ve bunu takip eden heyet ilerliyerek Et-nografya müzesinin medhaline takarüp edecekler ve 3 numaralı krokide gösterildiği üzere ahzı mevki eyliyeceklerdir.

Tabut generaller tarafından mahalli mahsusuna nakledilecek ve tören burada hitam bulacaktır.

Cenaze alayı şu suretle teşekkül edecektir:

- 1 — Mızraklı bir süvari alayı,
- 2 — Topçu taburu,
- 3 — Alay sancağı ve bandosu ile muhafız alayı,
- 4 — Alay sancağı ve bandosu ile Harbiye alayı,
- 5 — Ecnebi kıtalar alfabe sırasile,
- 6 — Bandosu ile bir deniz müfrezesi,
- 7 — İki tarafında kılıç çekmiş vaziyette 12 general bulunan ve cenazeyi taşıyan top arabası,
- 8 — Atatürkün harp ve İstiklâl madalyalarını taşıyan general ve onu takip eden Riyaseticümhur erkânı,
- 9 — Atatürkün ailesi efradı,
- 10 — Reiscümhur,
- 11 — Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, Mareşal,

Protokol

- 12 — Ecnebi misyon şefleri,
- 13 — Kordiplomatik ve misyon

şeflerine merbut heyetler,

Protokol

- 14 — İcra Vekilleri heyeti.

Protokol

- 15 — Sayılablar,

Protokol

- 16 — Barem üçüncü dereceye kadar askeri erkân,

- 17 — Barem üçüncü dereceye kadar mülki erkân.

- 18 — Bir piyade taburu.

TASHİH: Atatürkün ailesi, yalnız Ankarâ törenine iştirak edeceklerdir. İstanbulda yapılacak törende bulunacağına dair olan fıkrâ tashih olunur.

Belçika hükümeti Atatürkün hatırasını tebcil etti

Brüksel 16 (A.A.) — Belga ajansı bildiriyor:

Mebusan meclisi, dünkü celsesinde Atatürkün hatırasını tebcil etmiştir. Meclis reisi, mebusları ayağa kalkmağa davet etmiş ve Atatürkün ölümünü heyecanlı tabirlerle meclise bildirmiştir. Reisi, müteakiben Türkiyeyi muhatap edinerek bir taziye hitabesi irad etmiştir. Müteakiben meclis ruznameye geçmiştir.

Sovyet ve Arnavut heyetleri

Bu sabah şehrimize geldiler ve karşılandılar

Atatürkün cenaze merasiminde bulunacak olan Sovyet heyeti murahtasasını hamil olan Moskova torpido muhribi, bu sabah sekizde Boğazdan girmiş ve Büyükdere önünde demirlemiştir. Güzide Sovyet heyeti murahtasası reisi Hariciye komiseri muavini B. Potemkin ile Sovyet Karadeniz filosu kumandanı amiral Bomaşef ve ordu bahriye zabıtlarımız, heyeti Büyükdereye karşılamışlardır.

Arnavudluk heyeti de bu sabah saat onu yirmi geçe, Konvansiyonel trenle şehrimize gelmiş ve Sirkeci garında karşılanmıştır. Gelen Arnavudluk heyeti Adliye Nazırı B. Faik, B. Korça ve B. Caviddin mürekkeptir. Sovyet ve Arnavudluk heyetleri Perapalasta misafir edilmişlerdir.

Meclis heyeti geldi

Atatürkün cenazesinin İstanbuldan Ankaraya nakline Millet Meclisi namına refakat edecek heyet, bu sabahki ekspresle İstanbula gelmiştir.

Mısır kredi fonsiye çekilişi

Kahire 16 (A.A.) — Yüzde 3 faizli ve ikramiyeli Mısır Kredi Fonsiye tahvillerinin dünkü çekilişinde: 1903 senesi tahvillerinden 671912 numara 50.000, 1911 senest tahvillerinden 320355 numara 50.000 frank ikramiye kazanmışlardır.

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 67

Genç kız, muhatabına hayretle bakarak:

- Tabii efendim.
- Odada ne kadar kaldınız?
- Belki bir yarım saat kadar.
- Didar hanımın düşünceli bir hali var mıydı?
- Hayır efendim. Bilâkis neşeli ve mesud görünüyordu.
- Siz orada iken biri geldi mi?
- Gelmedi.
- Birisini beklediğinden size bahsetti mi?
- Böyle birşey söylemedi.
- Gireirken, çıkarken kimseye ras gelmediniz mi?
- Hayır.
- Hiç birşey dikkatinizi celbetmedi mi?
- Hiç!
- Peki, teşekkür ederim. Çekilebilirsiniz.

Şermin çıktı. Malik amca içeri girdi. O da kızın sözlerini tekid etti.

— Aşağıda kızınızı beklerken gayri-tabii bir şey farkettiler mi?

— Vallahi efendim, Didar hanıma bir fenalık yapacağını aklıma bile getiremezdim. Ben kızımın derdile üzüliyordum. Etrafıma bakmadım bile!

— Şermin hanım yanınıza geldiği zaman ne halde idi?

— Pürneşe! Nişanlısının eve geleceğini haber almış, sevinçle «Haydi çabuk gidelim» diyordu.

Fazla birşey öğrenemeyeceğini anlayarak Bedi istintaki kısa kesti.

Adnanın bu işte bir parmağı olmadığı katiyetle tesbit edildi. Şevki odasında bu meselenin halli için nereden ne iz bulacağını düşünürken kendisine bir tezkere getirdiler. Hemen açtı, şu satırları okudu:

Sizi acele görmek isterim. Kabilsederhal geliniz. Bazı mühim şeyler söylemek istiyorum.

Doktor Rauf

Rauf sevgilisini ebedi istirahatgâhına bıraktıktan sonra bir çocuk gibi ağlayarak evine dönmüştü. Şimdi Di-

darın resmi karşısında ahdediyordu:

— İntikamını alacağım sevgilim!.. Gece, gündüz didineceğim! Katilini bulmadan biran rahat etmiyeceğim.

Yaşlar arasında gözleri vahşi bir ifade ile parlıyordu. Birdenbire bir fikir zihninde şimşek gibi çaktı. Ta' için den bir ses ona «Lemanın» ismini bağardı.

«O, evet işte o... Delikanlıya müsallat olmamış mıydı? Didardan nefret etmiyor mudu? Bu meş'um kadın, gayesine erişmek, iki aşığı birbirinden ayırmak için cinayet dahi işiyecek cinstendi.»

Bu fikir, delikanlının buhranlı di-mağında hayat bulur bulmaz kök sald, dalbudak sardı. Şimdi artık görmüş kadar emindi: Bu işte mutlak Lemanın eli vardı... Artisti casuslukla tehdid eden, imzasız mektuplar yollayan bu kadın, her şeyi her şeyi yapabiliirdi. Elinde hiç bir vesika yoktu. Fakat hissini kendini aldatmadığına katiyetle emindi.

Hemen Şevkiye o tezkereyi yazdı yolladı. Polis memuru gelince doktora sordu:

- Bir iz mi buldunuz?
- Evet, hattâ katilin kim olduğunu dahi biliyorum.
- İsmi?
- Delikanlı ciddi bir sesle:
- Şevki bey size söyleyeceğim şey oldukça mühimdir!
- Ne gibi?

— Ne mevkide otursa olsun size katilin ismini söylememde bir mahzur yoktur değil mi?

— Tabii yoktur. Biz, polisler her türlü vakaya şahid olmağa, gayrimümkün görülen birçok garip sırlar öğrenmeğe alışmışızdır. Hiç birşey bizi hayrete düşürmez!

— Öyle ise pekâlâ! Tereddüd etmeden size katilin ismini söyleyeyim. İbnülkasım paşanın haremî Leman hanım!

Şevki, binbir türlü şey işitmeğe alışmış olduğu halde bu isim karşısında gayri ihtiyari irkildi ve hayretle tekrar etti:

— Leman hanım mı? Reşid paşanın kızı!

— Evet... O!..

— Bağdadlı paşanın haremî! Hariciyeden Feridun beyin balızı!

— Evet, evet! İşte o kadın...

Ve coşarak ilâve etti:

— Vallahi, billâhi... Odur... Ben eminim!

— Böyle bir ithamda bulunmanız için her halde elinizde kuvvetli delâil vardır. Düşünün ki bu mevkide bir insana kolay kolay iftira atılmaz!

— Hiç bir izim, hiç bir vesikam yok. Fakat kalbim, hissım bunun böyle olduğunu söylüyor ve doğrudur. O, Didarı öldürdü. Çünkü peşimi bırakmıyordu. Bana âşıkmuş güya!..

— Canım, çapkınlık filân başka...

Lâkin Leman hanımefendi mevkiinde bir insan kolay kolay katil olabilir mi?

— Otur, otur... Genç doktor polis memurunu ikna için bütün gelip geçenleri anlattı. Fakat Şevki inanamıyordu. Böyle birşeyi ortaya atacak olsa herkes onunla alay edecek, âmirleri kızacak, büyük bir dedikoduya rezalete sebebiyet vermiş olacak. Bu meş'um kadın dedikleri hanım için, birçok konular ölmüş, intihar etmiş... Lâkin onunla katil olmak arasında mühim fark var!

O sırada uşak, dekoratör Adnan beyin geldiğini haber verdi. Ev sahibi onu karşılayarak:

— Azizim, sizi çağırmanın sebebi, Didarcığının katilini bulmak için elinizden geleni yapacağınızı cenazede söylemiştiniz. Şevki bey ile konuşurken bulunmanız istedim.

— Pek iyi ettiniz efendim. Elimden gelen herşeyi yapacağımı tekrar ediyorum, hem zannedersen kâder de bize yardım ediyor. Ufak bir iz haberini size getiriyorum.

Sonra Şevkiye dönerek:

— Size burada rasladığıma pek memnunum... Zira bildiğimi söylemek için bilhassa sizi arıyacaktım.

Rauf helecanla bağırdı:

— Söyle Adnancığım, söyle ne imiş? Polis memuru da tekid etti:

— Anlatan efendim, dinliyorum. (Arkası var)

DIŞİ KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli Tefrika No. 177

Halk arasında endişe yoktu: "Kapımızı zorlayan düşman, kış bastırınca çekilip gidecek!," diyorlardı

— Yavrucuğum! Benim sesimi işitiyor musun? Annenin üç aydır çektiği ızdıraqları duyuyor musun? Her geçen gün, beni biraz daha sana yaklaştırıyor. Fakat, ben bu ızdıraqlara, bu işkencelere lâyk bir kadımsın, yavrum! Babana ihanet ettim... Seni benim elimden aldılar.. bu kapının öteyanında seni hâlâ yaşıyor sanıyorum. Senin mezarda yattığına inanmıyorum. Ve göz yaşlarım işte bunun için dinmiyor yavrum!

Melik bin Nasir, vücudunda bir ürperme duydu. Yavaş yavaş geriye çekildi:

— Ne garib memleket, ne garib insanlar...

Diye söylenerek yürüdü.

Ortalık kararıştı.

Arab korsanı yepyeni bir âlem içinde yaşıyordu. İnsanları yabancı, evleri yabancı, yeri göğü, her şeyi yabancı bir âlem...

«Karım rüyasında gördüğü erkeğe âşıktır!...»

Nasir, Aryüsle tanıştığı meyhaneye girdi.

Peykelerde her zamankinden fazla kalabalık vardı. Herkesin ağzında Tornikis'in ölümü. Ve hiç kimse onun cephele Arablardan öldürüldüğüne inanmıyordu.

Nasir gene eskisi gibi yalnızca bir köşeye oturdu; içmeğe başladı.

Tornikis'in ölümü etrafında konuşanlardan biri:

— Aryüsün kulağı deliktir. Bu gece gelirse, hakikati ondan öğreniriz, diyor.

Bizansın iç yüzünü - bilhassa bir yabancının - meyhanelerden başka bir yerde öğrenmesine imkân yoktu. Nasir bunu anlayınca, her gece meyhanelere devam etmeğe karar vermişti. Zaten, başka nereye gidebilirdi?

Asilzadelerin meclisine girmesine imkân mı vardı? Onlar birbirlerini çok iyi tanırlardı. Maamafih Bizans meyhanelerinde, yalnız asilzadelerin meclisine aid değil, saraya ve prenslerin yaşayışına aid de bir çok lâflar geçiyordu. Nasir buralara bir hafta kadar devam edecek olursa, hem halkın, hem de sarayın temayülünü anlayacaktı.

Nasirin her şeyden önce anladığı ve inandığı bir nokta vardı: İmparator, Arablara anlaşmağa taraftar değildi. Böyle bir ihtimali aklından bile geçmediği muhakkaktı. Aryüs ona - bir gece önce - imparatorun harbe devam fikrinde olduğunu söylemişti. Halk arasında da büyük bir endişe yoktu: «Kapımızı zorlayan düşman, kış bastırınca, kendiliğinden çekilip gidecek!» diyorlardı. Hakikat de bundan başka bir şey değildi. Arablar Bizans önlerinde kışlamazlardı. Soğuklar yüzgöstermişti.

Melik bin Nasir bile - ömrünün üçte ikisini denizde geçirdiği halde - Bizansın soğuk ve keskin havasına tahammül edemeyeceğini anlamıştı. Ya doğrudan doğruya çöden gelen mücahidler... Onlar bu sert havaya nasıl tahammül edebilirdi?

Herkes Aryüsün her gece oturduğu köşeye bakıyor, bütün gözler onu bekliyordu.

Gece yarısı çoktan olmuştu. Venedikli şövalye hâlâ meydanda yoktu.

İki arkadaş, Nasirin arkasındaki masada oturmuş, hızlı hızlı konuşuyorlar. İkisi de genç ve hallerinden, konuşmalarından ikisinin de imparatorun maiyetinde birer memur oldukları anlaşılıyor. Biri esmer, diğeri kumral iki erkek.

Esmer erkek sert bir tavırla anlatıyor:

— Bugün müddeti bitmişti, ona üç ay daha ceza verdim.

— Sen de çok insafsız bir adamsın yahu! Genç bir kadına bu kadar işkence yapılır mı?

— Ya benim gibi, karısına sadık ve temiz yürekli bir erkeğe yapılan

bu ihanet... Affedilir mi hiç?...

— Çocuğün yüzünü göstermedin mi hâlâ?

— Hayır. O da annesini arayıp duruyor amma. Benim kinim ve hidetimin hâlâ yatışmadı.

— Zavallı kadın... Çocuğünü öldü sanıyor ve hâlâ gözyaşı döküyor.

— Bugünlerde gördün mü onu?

— Eskiden sık sık görüyordum. Ortalık kararınca kadar evin kapısı önünde ağlıyor, sonra yerlere sürünerek çekilip gidiyordu. Şimdi, onu görmemek için, yolumu değiştirdim...

— Sürünmek ve ızdırağ çekmek... Bu, onun cezasıdır. Eğer koynuna girdiği erkek benden güzel, benden zengin, benden genç olsaydı, şeytana uymuştur, diye affederdim onu. Fakat, o, beyni sulanmış, çöpür suratlı, sefil bir mahlûktur. Bana iki kere seyislik için geldi de, hayvanımı bile teslim edemedim o serseriye. Bir kadın, hiç bir yabancı eli değmemiş vücudünü böyle bayağı bir mahlûka nasıl teslim edebilir? Hayır, hayır... Onu hiç bir zaman affetmeyeceğim. Ve çok sevdiği çocuğünün yüzünü ona göstermeyeceğim.

— Çocuğünü hâlâ öldü sanıyor, değil mi?

— Evet.

— Hiç olmazsa yaşadığını haber versen de, ızdıraqları dinse. Çok acıyorum doğrusu karına! Nasilsa düşünmeden bir suç işlemiş. «Jüpiter» gibi, âdil ve müsamahakâr ol... Affet onu.

— Ben Jüpiter olsaydım, karımın adı «Jünon» olurdu. O, çok kışkanç bir kadındı, kocasını çok severdi. Bu sevgi ile, Jüpiterin oğlunu bile boğdurmak istedi. [1]

— Sen, çocuğünü boğacak kadar kışkanç bir kadınla yaşayabilir misin?

— Kışkançlık, sevgiden doğar. Keşki Jünon kadar kışkanç olsaydı... O zaman bana ihanet etmeyi düşünmezdi.

Sokağa ağlayan kadının kocası susmuştu.

Şimdi söz söylemek sırası ötekine gelmişti.

— Ben de senin kadar kışkanç bir adamdım, dedi, benim karım da bana ihanet etmişti. Karım, bir gece, rüyasında gördüğü erkeğe âşık oldu.. ve o geceden sonra beni ihmal etmeğe başladı.

Nasir, bu heyecanlı macerayı diklatle dinliyordu.

Meyhaneye derin bir sessizlik çökmüştü.

Bizanslı erkek sözüne devam etti:

— Beni çok severdi. Bana: «Yeryüzünde senin kadar yakışıklı, senin kadar munis bir erkek yoktur!» derdi. Fakat, bir gece uykudan uyanı: «Rüyamda bir erkeğe âşık oldum.. artık onu seviyorum ve senden nefret ediyorum!» diyerek koynumdan kaçtı. Onu bir daha kendime çekemedim.

Nasir hayretle sordu:

— Peşinden gitmedin mi?

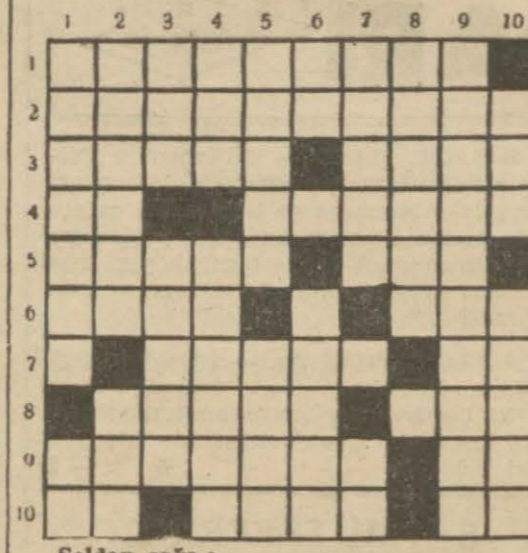
— Gittim. Fakat, o dağlara sığınmıştı. Rüyada sevdiği erkeğin kendisini dağda beklediğini söylüyordu. Karımı dağdan şehre indiremedim. Kendisini zorladıkça: «Ben sana ihanet ettim. Benimle hâlâ neden meşgul oluyorsun?» diyor ve benden kaçıyordu.

— Onu büyülemişler, delirmiş... Bu sözleri söyleyen bir insanın yaptığı işlerde mantık aranır mı?

(Arkası var)

[1] Jüpiterin anası «Alkmen» oğlundan gebe kalmıştı. Günün birinde «Erkül» adlı bir erkek çocuk doğurdu. Jüpiterin oğlu henüz beşikte yatıyordu. Jüpiterin karısı «Jünon» bu çocuğu kışkandı. Bir sabah, çocuğu beşiğine yesinler diye iki büyük yılan gönderdi. Yılanlar beşiği sarmışlardı. Yeni doğmuş olan «Erkül» minimini ellerini uzatarak, yılanların boğazlarını sıktı ve öldürdü. «Jünon» ne yaptıysa muvaffak olmadı ve Erkül büyüdü.

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — Karşılıklı.
- 2 — Karakolda dardını anlatan.
- 3 — Kalın büyük torba - Tersî dini merasim.
- 4 — Beş beş daha - Kabileler.
- 5 — Teneke tutkal - Yaş.
- 6 — Zerre - Pislik izi.
- 7 — Baş harfinin kuyruğu koparsa abdal olur - Babanın yarısı.
- 8 — Ahmak - Arka.
- 9 — Sefilik - Bayram.
- 10 — Ümid et - Hirs - Tersî yama olur.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Gemicî çırakları - Meşrubatın en safı.
- 2 — Yarının iltihaplanması - Zehir.
- 3 — Kıvam - Sulu komposto.
- 4 — Naz - Mamulât.
- 5 — Tersî melâike olur - Dadının erkeği.
- 6 — Şikâr - Futbolda kumanda eden.
- 7 — Eski Çek cümhurresi - Uzak nidası.
- 8 — Büyüklük.
- 9 — Eski zamanda el yıkamak için kullanılan çifte su kabı.
- 10 — Çok taneli meyva - Derece.

Geçen bulmacamızın hali

Soldan sağa :

- 1 — Onikibuçuk, 2 — Nam, Nabeca, 3 — Dizi, Kavun, 4 — Alâka, Âza, 5 — Le, İrs, Had, 6 — Hıla, 7 — Soyтары, 8 — Garb, Şe, 9 — Taun, Eş, 10 — Karl, Araba.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Ondalık, 2 — Naile, İta, 3 — İmza, Üs, Ar, 4 — İki, Oğul, 5 — İn, Arayan, 6 — Bak, T. R., 7 — Uba, Haber, 8 — Cevahir, Şa, 9 — Ucuzalış, 10 — Kanada, Elâ.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Eceubl
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmayan eceubl memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 24 — Kasım 10
S. İmsak Güneş Öyle İkinci Akşam Yatsı
E. 12,17 1,58 7,09 9,44 12,00 1,35
Va. 5,07 6,48 11,59 14,34 16,49 18,25

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Her seneki gibi bu bayram da Türk Hava Kurumunu düşünmek borcunu unutmamalıyız.

Bir yandan ordu havaçılığına para ile yardım ederken bir yandan da Türk gençliğini kanatlandırmaya çalışan Hava Kurumunu her zaman düşünmeli «Fitre» lerimizi bu işe ayırmalıyız.

Ankara Borsası

	16/11/938	
Türk borcu I. peşin	19,75	
İkramiyeli Ergani	19,20	
Sivas - Erzurum III	20,40	

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1 Sterlin	5,88
New-York	100 Dolar	125,10
Paris	100 Frank	3,2925
Milano	100 Lire	6,5925
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28,25
Amsterdam	100 Florin	67,7325
Berlin	100 Rayhsmark	50,1375
Brüksel	100 Belga	21,1925
Atina	100 Drahmi	1,0725
Sofya	100 Leva	1,5075
Prag	100 Çekoslovak Kr.	4,295
Madrid	100 Pezeta	5,88
Varsova	100 Zloti	23,4625
Budapeşte	100 Pengo	24,50
Bükreş	100 Ley	0,8975
Belgrad	100 Dinar	2,7875
Yokohama	100 Yen	34,3275
Stokholm	100 İsveç Kr.	30,29
Moskova	100 Ruble	23,6425

Suvarı tehiri

Bay ve bayan Fahir İpekeci ve bayan Hayriye Pınar evlâtlarının izdivacı münaşebetiyle Serkdoryan'da verilecek süvarenin milli matem dolayısıyla tehir edildiğini muhterem davetilerine ilân ederler.

Satış ilânı

Üsküdar icra memurluğundan

Mühendis Ferit tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 22188 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehliyükü tarafından 4494 lira kuruş kıymet takdir edilmiş olan ve kaydına göre Boğaziçinde Çengelköyünde eski Bekâr deresi yeni Suyolu sokağında eski 7 ve üç defa 7 mükerrer yeni 13, 13/1, 13/2, 13/3 numaralı bir tarafı Hacı bostanı ve bir tarafı Mişonun bostanı ve bir tarafı İlya bostanı ve tarafı rabîlî tarikiâm ile mahdud üç bab ahşab ev ve maa oda ahır müstemil tahtalı ve namı diğer tahtanı bostan namile maruf bostanın evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Gayri menkul bir çatı altında üç ahşab ev ile (tahtalı bostan) denilmekle maruf bostandır.

13 numaralı ev: Bodrum kat: Bahçeden medhali olan zemini çimento mutbah, zemini çimento taşlık, bir oda ile merdiven altıdır.

Zemin kat: Sokaktan iki basamak mozaik merdiven ile girildikten sonra zemini karasimen döşeli bir sahanlık ahşap döşeli bir sofa, karşılıklı iki odadır.

Birinci kat: Bir sofa üzerinde karşılıklı iki oda, mozaik taşlı bir helâdir.

13/2: numaralı ev. 13 numaralı evin aynı tertibat ve teşkilâtı havidir.

13/1 numaralı ev: Diğer evin aynı evsafında olup yalnız ikinci katı vardır. Bu katta iki oda, bir sofa, bir helâ, ve cadedeki odanın önünde zemini çimento etrafı korkuluklu bir balkon mevcuttur.

Bu üç evin bir kısım bodrum beden duvarları kârgir diğer aksamı ahşap tır. Bahçesinde tulumbalı bir kuyu ve ahşap harap bir mutbah vardır.

Diğer müstemilât: Bir katlı beden duvarı kârgir moloz taşı iki odalı bir ahır ve etrafı çimento sıvalı bir havuz ve sakız dolaplı bir bostan kuyusu ve beş yüz kadar dut, ayva, şeftali, kayısı, incir, erik, armut, vesaire meyva ağacı vardır.

Mesahası: Umum mesahası 7462 M. M2 olup bundan 123 M. M2 üç buçuk katlı ahşap üç ev, ve 73 M. M2 bir katlı kârgir bahçevan odası ve geri kalanı bahçedir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayri menkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 21/12/938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İhsaniyedeki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayri menkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdünü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdid edilerek 5/1/939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırma yapılacak ve bu ikinci arttırmada gayri menkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşindir. Taliplerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinden pey akçesi vermeleri veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İhale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcından tahsil olunur.

Birikiş vergilerle belediyeye ait tenviriyeye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasına, bu gayri menkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususî faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteleri ile bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilinde sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 21/11/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 937/5459 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (8473)

Yüksek iktisad ve ticaret mektebi direktörlüğünden

Mektebimiz kaloriferlerinde yakılmak üzere 50 ton yıkanmış kripile madden kömürü alınacaktır. Tahmin edilen bedel mektepte mahalline teslim şartı ile 750 liradır.

İhale 29/11/938 tarihinde saat 14 de Sultanahmette Ticaret mektebi binasında yapılacak. Şartnameler mektepten tedarik edilebilir. Taliplerin muvakkat teminat akçesini Yüksek Okullar Sayışmanlığına yatırarak makbuzlarla adı geçen gün ve saatte ihale yerinde bulunmaları ilân olunur. (8422)

Liseler alım satım komisyonundan

Cinsi	Miktarı Aded	Beherinin T. B.		İlk teminatı	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
		Kr.	Lira Kr.		
Karyola	205	1110	170 75	18/11/938 cuma	G.S. 15 de
Battaniye	205	1050	161 50	» » » »	» » » »
Pamuk	2800	42	88 25	» » » »	» » » »
Yorgan	205	450	69 20	» » » »	» » » »
Talebe dolabı	200	1100	165 00	» » » »	» » » »
Yatak çarşafı	515	160			
Yorgan »	410	280	174 25	18/11/938 cuma	G.S. 15.45
Yastık kılıfı	410	35			
Yastık yüzü	410	50			
Sürahi	50	70			
Düz tabak	600	28			
Çukur tabak	200	28	27 25	» » » »	» » » »
Çay fincanı	200	35			
Su bardağı	200	12			
Kaşık	200	35			
Çatal	200	35	24 00	» » » »	» » » »
Bıçak	200	55			
Çay kaşığı	200	20			

Komisyonumuza bağlı Galatasaray lisesinin ihtiyacı olan yukarıda cinsi, miktarı, beherin tahmin bedeli ve ilk teminatları yazılı eşyaları hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi numara 349 da Singer Dikiş mağazasının üst katında Liseler Alım Satım komisyonunda yapılacaktır.

İstiklâl 938 sayılı Ticaret odası ve sikası ve ilk teminat makbuzlarıyla birlikte 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını belli saatten bir saat evveline kadar sözü geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri.

Teminatlar Liseler muhasebeciliğine yatırılacaktır, ve şartname nümüneleri görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesinde Komisyon Sekreterliğine müracaatları. (8097)

AKŞAMIN
KÜÇÜK İLANLARI

ARİYANLAR

MÜHÜR — Yabancı lisanlarına vakif çok tecrübe bir muhasip, günde 1-2 saat da defterlerinizi cari hesaplarına uygun ve ehven ücretle tutar. Akşamda Kâtip rumuzuna müracaat. ★ — 5

2 — İŞÇİ ARİYANLAR

EBE ARANIYOR — Taliblerin tercüme-i hal, mektub, fotoğrafları ile Gaziantep Dr. Saib Özer Doğum Evine müracaatları. ★ — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK BUZ DOLABI — Az kullanılmış ve mükemmel vaziyette küçük model Kelvinator ehven fiâtile satılıktır. Tel. 49445. M. ★ — 4

SATILIK PİYANO — Alman markalı az kullanılmış bir piyano acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazarı Duduodalar sokak 26 No. dükkânda. ★ — 1

SATILIK TORNA VE MATKAP TEZGAHLARI — İyi vaziyette, Galata posta kutusu 1327 müracaat. ★ — 2

KİRALIK AP. — Ortaköyde vapur iskelesinde, Salhane sok. No. 12. Galatasaray, Kabataş lisesine yakın. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazı, banyo. Mü: Yerinde. ★ — 6

SATILIK KÂĞIR EV — Kadıköy Şifa hastane karşısı 7/2 yeni 5 oda bahçe denize nazır geniş balkonlu her konforu havâ azimet dolayısıyla içindekilere müracaat. ★ — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE KİRALIK MOBİLYALI VE BÜYÜK TARASALI ODA — Kalorifer, sıcak su, banyo. Cihangir Kumru sokak Yavuz ap. No. 1. ★

KİRALIK YAZIHANE VE KATLAR — Her türlü konforu havâdır. Ankara caddesinde 105 numarada İlan Bürosunda Ferdi Seleşe müracaat. Telefon: 20335. ★ — 3

KİRALIK AP. — Beyoğlunda Yeniçarı Hayriye sok. No. 5. Apelyan ap. 6 oda banyo elektrik terkos havagazı bol güneş. Kapıcıya mür. Telef. 20524. ★ — 4

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Ceyhan Vatan eczanesi Ali Rıza. ★ — 14

350 LİRAYA SATILIK EV — Kumkapıda Gerdanlık so. 2 No. ev acele satılıktır. Fener Tevki Cafer M. Mesnevi so. bakkal Mevlûde müracaat. ★

BEBEKTE — Millet Bahçe karşısı ve tramvay durağı perükâr dükkânı üstünde iki ev. Bahçe tatlı su kuyusu elektrik (5) er odalı satılık. İçindekilere müracaat. ★

SATILIK — Galatada Mumhane caddesinde (125) numara ile mürakkam içerisinde müteferrik daireleri ve altında depo ve mağazaları bulunan vasatî hesapla ayda (300) lira getirir ve her şey elverişli fevkalâde nezaretili gayet metin (46) odalı bir bap han acele satılıktır. Görmek isteyenlerin her gün mezkûr han odabaşısına müracaatları.

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Galatasarayın çok işlek bir mevkiinde her işe elverişli ve 20 lira ıcarlıdır. Tel. 49445. M. ★ — 4

KADIKÖYÜNDE — Cevizlikte Ahter sok. 14 No. üç oda (1) sofa (1) yemek odası, mutfak, banyo ve bahçeyi havi alt katı kirahik. Talipler içindekilere müracaat. ★ — 2

MÜKEMMEL EMLÂK — Beyoğlunun iyi yerinde ayda (125) lira ıradlı (2) hissedenden ibaret ap. (1) hissesi satılık. Kuloğlu mah. Kocaağa sok. 4. No. Trak ap. kapıcıya mü. ★ — 8

TAKSİM — Sıraselvi caddesi No. 153 arsa yüzü 18 M. derinlik 66 M. acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Parmakkapı İstiklâl caddesi No. 117 Veli Özder. ★

SATILIK AP. — (10)oda (4) daire terkos havagazı elektrik manzara fevkalâde (3) senelik vergi yok. Mercan İsmetiye cad. 27 N. Karşısında kahveci İbrahimden sorulması. ★ — 3

KİRALIK HANE — Süleymaniye Fetva yokuşu İzzet Bey sokak No. 12 nezaretili fevkalâde Marmara ve Boğaza hâkim alti oda terkos elektrik havagazı yağlı boya bahçesi mevcut banyo tertibatı yeni inşa edilmiş aynı sokakta 16 No. haneye müracaat.

ACELE SATILIK Ap. — Nişantaşı Teşvikiye Kâğıthane cad. Küşadiye sok. 3 N. her katında banyo konforlu senevi 700 lira ıradlı 3 daire ittisalinde 7 N. 3 cü kat mü. ★ — 2

5 — MÜTEFERRİK

ALMANCA VE İNGİLİZCE DERSLERİ — Berlin ve Oxford üniversitelerinden mezun bir muallim tarafından en seri metotla verilir. - Flatler ehven. - Prof. H. ★ — 12

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden

Bilir — S B — V K — Avukat —

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadî galta tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kiraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

DİĞERLERİNİ GÖLGEDE BIRAKAN YENİ BİR YILDIZ

ELEKTRİT

Avrupa radyolarının en iyisidir

TÜRKİYE UMUM MÜESSİSİ HELIOS MÜESSESATI İSTANBUL-BALATA

Bayramda yalnız

KIZILAY GAZETESİ
Çıkacaktır.

İlanlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de Kızılaya yardım etmiş olacaksınız.

Müracaat Yeri:

İstanbulda, Postahane karşısında Kızılay satış bürosu. Tel: 22653, İstanbulda, Postahane arkasında İlanlık Şirketi. Tel: 20094-95

Dünyanın meşhur şekerlisi

ALİ MUHİTTİN
HACI BEKİR

Pazar günleri mağazaları açıktır.

İstanbul - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

19 inçir ve üzüm istasyonu - 19 muazzam (25.000 metre murabbalık) binalar - İzmirde 30.000 metre murabbalık fabrikalar, depolar ve işletme yerleri - Asri bir teknik - muazzam bir sermaye - Son sistem teşkilât.

İşte; **T a r i ş**İncir, üzüm, sirke ve şaraplarınızı
TARİŞ mağazasından alınız

Beyoğlu, İstiklâl caddesi 64 (Parmakkapı)

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur.

İsmine dikkat buyurulması

“Akşam,, Matbaasının
Hesap Defterleri

Bütün piyasa defterlerine nisbetle:

Daha sağlam

Daha güzel ve ...

Daha **UCUZ**

Yevmiye ve kasa defterleri - Defteri kebirler - muavin defterler

Kâmilan İngiliz prese kartonile cildli

Fiyetler

Birinci hamur kâadile		Kalın banka kâadile	
200 sahifeli	140 kuruş	200 sahifeli	160 kuruş
300 »	175 »	300 »	200 »
400 »	250 »	400 »	275 »

Bu fırsattan hemen istifade ediniz !

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4 »	500 »	2.000 »
4 »	250 »	1.000 »
40 »	100 »	4.000 »
100 »	50 »	5.000 »
120 »	40 »	4.800 »
160 »	20 »	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kabızlık

On binlerce
kişi memnu-
niyetle

MAZON Meyva TUZU

kullanıyor ve tavsiye ediyor. KABIZLIĞI tedavi
BARSAKLARI boşaltır. Vücutte ferahlık verir. HAZM
giderir. Alınması gayet lâtiftir. MAZON isim ve HOROZ markalı türlü inanmak
düğüne

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:
Dacia vapuru 18 T. sani cuma saat 9 da
(Selânik, Telâviv, Hayfa, Beyrut ve İs-
kenderiye) ye.
Basarabia vapuru 20 T. sani pazar saat
16 da (Köstence) ye.

Romanya Seyri Sefain idaresi; 18 T. sa-
niden itibaren İstanbuldan Cuma sabahı
saat 9 da hareket etmek üzere (Köstence -
İstanbul - Selânik - Telâviv - Hayfa -
Beyrut - Larnaka ve Kıbrıs) arasında ye-
ni bir posta işletilecek ve bu postalara
Dacia ve Romanya posta vapurlarını tah-
sis edecektir.

Fazla tafsilât için Galata Yolcu Salonu
karşısında Tahirbey hanında İstanbul
umumi acentahına müracaat. Telefon:
49449 - 49450.

BAYANLAR İÇİN YÜNLÜLER Yüksek Fantazi ve PARİS ve LONDRA'nın

en meşhur fabrikalarından gelme
yünlü kumaşlar. Desen ve cinsleri
yalnız BAKER MAĞAZALARINA
münhasırdır. Her yerden ucuz
şartlar ve fiatlarla satılmaktadır.

**DEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİMAĞ
YORGUNLUKLARI**

SEKSÜLİN

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANEĞİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Her banyodan sonra saçınız

Bu şekle girerse BRIYANTIN PERTEV

onları düzeltmeyi temin eder.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkim-
liğinde:

İstanbul Birinci ticaret mahkemesi
azalığından müteakıt Mehmet Na-
zım Erdemin vefatı üzerine terekese-
ne hâkimliğimizce el konulmuştur.
Bilinmeyen mirasçılarının K. M.
534 üncü maddesi mucibince 3 ay
içinde hâkimliğimizce müracaatla sı-
fatlarını bildirmeleri ilân olunur.
(8484)

Osmanlı bankası

İ L Â N

Ulu Önder ATATÜRK'ün cenaze
töreni ve büyük millî matem dolay-
sıyla Osmanlı Bankasının Galata,
Yenicami ve Beyoğlundaki gişeleri 19
sontegrin cumartesi ve 21 sontegrin
pazartesi günleri kapalı olacaktır.

ŞAPKA meraklılarına

VİYANANIN MEŞHUR

P. ve C. HABİG

marka şapkala-
rın son model-
leri gelmiştir.

Taklitlerin-
den sakınmak
için şu resimde-
ki markaya dik-
kat.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Devletdemiryollarına alınacak müfettiş muavini müsabaka şartları

Hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müfettiş muavini alın-
caktır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır.

- 1 — İmtihanda kazananlara 130 lira aylık verilecek ve staj müddetinin hi-
tamında müfettişliği tasdik edilenlerin aylıkları 151 liraya iblâğ olunacaktır.
- 2 — Müsabaka imtihanlarının yapılacağı mahaller, taliplerin adedine gö-
re bilâhare tesbit edilecektir.
- 3 — Müfettiş muavini olabilmek için lâzım olan evsaf ve vesaik.
A — Türk olmak.
B — 40 yaşını geçmemiş olmak.
C — Mühendis veya yüksek iktisat ve ticaret mektebi mülkiye mektebi
hukuk veya fen fakültesi mezunu olmak.
Ç — İşletme merkezlerinde yapılacak sağlık muayenesinde faal hizmette
çalışmağa mani bir hali olmamak.
D — Askerlikte ilişiği bulunmamak.
E — Fransızca, Almanca, İngilizce ve İtalyanca lisanlarından birine vakıf
olmak tercih sebebidir.

Müracaatname ile birlikte ibraz edilecek vesaik.

- A — İstida ve 6 adet vesika fotoğrafı.
- B — Polisten tasdikli iyi durum kâğıdı.
- C — Nüfus cüzdanı.
- Ç — Mektep diploması
- D — Askerlik vesikası
- E — Makine ile yazılmış kısa tercüme hal varakası
- F — Şimdiye kadar başka yerde çalışmışsa aldığı bonservis örnekleri

Bu vesikaları eksik olanlar ve muayyen vakitte müracaat etmeyenler mü-
sabaka imtihanına kabul edilmezler.

4 — Müsabaka imtihanları 28/11/938 tarihine müsadif pazartesi günü
yapılacaktır. Talipler yazılı vesaikle en nihayet 20/11/938 tarihine kadar Sir-
keci, Haydarpaşa, İzmir, Ankara, Afyon ve Adana işletme müdürlüklerine mü-
racaat etmiş ve sıhhi muayenelerini yaptırmış olmalıdırlar.

5 — Müsabaka imtihanında riyaziye (âli değil) memleketin iktisadi coğ-
rafiyası iktisat Türk ve Türkiye tarihi umumi tarih ve coğrafya sorulacak ve
bildiği dilde ve müteakıben Türkçeden tercüme yaptırılacaktır.

6 — Staj müddeti	12 ay
1/2/3/ ncü sınıf istasyon ve ambarlada	4 »
Haşlat servisinde	2 »
Başmüfettişlik kaleminde	2 »
Müfettiş kursunda ve imtihanı	3 »
Müfettiş nezdinde	3 »
	24 »

(8241)

Doktor alınacak

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

İşletmelerde münhal bulunan kısım hekimliklerine, mecburi hizmete tabi
olmayan ve bu sene askerlik hizmetini bitirmiş olan gençlerden beş doktor al-
nacaktır.

Bu doktorlara ayda 177 lira ücret ve ikametleri için ayrıca lojman verilecek-
tir. Lojman bulunmayan yerlerde ev kirası verilir.

Kısımları dahilinde yapacakları vazife seyahatlerinde ayrıca harcirah da
alırlar.

Talip olanların bir dilekçe ile Ankarada Zat işleri müdürlüğüne müracaat
etmeleri ilân olunur. (8242)

Muhammen bedeli 26330 lira olan muhtelif cins eğe 3/1/1939 salı günü
saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasına satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1974,75) liralık muvakkat teminat ile kanu-
nun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komis-
yon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 130 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.
(8431)

Donanma Cemiyeti ikramiyeli tahvilâtı piyangosunun 15 İkinciteşrin 1938 günü yapılan 68 nci keşidesine ikramiye ve amorti isabet eden tahvil numaralarını gösterir cetveldir.

KEŞİDEDE İTTFA OLUNAN TERTİP NUMARALARI

2678 2834 3719 5348 5491 5670 5816 7712 7779 7802 8799 9670

İKRAMİYE İSABET EDEN NUMARALAR

İkramiye TL.	Tertip No:	Sıra No:
1000	3719	64
150	7779	26
50	2834	6
50	3719	88
10	3719	46
10	3719	43
10	7802	11
10	5816	65
10	7712	49
5	7712	11
5	5491	5
5	5491	73
5	7779	90
5	3719	25

Balâdaki tertiplerin hizalarında gösterilen sıra numaralarından müteba-
ki aynı tertiplerin diğer sıra numaralarına ve 2678.5348 5670 9670 8799 No. 11
tertiplere kâmilten amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti bedelleri 22 İkinci Teşrin 1938 tarihinden itibaren te-
diye edilecektir. Amorti bedeli beher tahvil için Bir Türk Lirası ve yirmi kuruş-
tur.

TEZGAHTAR ARANIYOR

Şişli tarafında oturanlar tercih edilir. Eminönü Emlâk Bankası
karşısında No. 7

Necip bey itriyat mağazası

Üniversite rektörlüğünden

Tıb fakültesi adli hb, göz ikinci hariciye, doğum ve kadın; kulak, boğaz,
burun asistanlıkları açıktır. İstiyenlerin fakülte dekanlığına müracaatları
(8391)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tuatı L. K. S. Lir. Kr.	% 15 teminatı Lir. Kr.	Eksiltmenin Şekli Saati
Bileği taşı	96 adet	36.—	5.40	Pazarlık 14
Tütün tozu	100 ton	550.—	187.50	Açık 14,15
	ambalaj mas.	700.—		

1250.—

İşkarta ip 1958 kilo —19.12,5 374.46 56.16 Açık 14,30

I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından bakiye 50 san-
tim kutrunda ve bir santim kalınlığında 96 adet bileği taşı, İzmir tütün fabri-
kasında mayıs 939 nihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üskü-
dar depolar grubunda mevcut 1858 kilo iskarta ip hizalarında yazılı usullerle
satılacaktır.

II — Muhammen bedelleri % 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Arttırma 28/11/938 tarihine raslayan pazartesi günü hizalarında yazılı
saatlerde Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesinde müteşkil komisyonunda
yapılacaktır.

IV — Bileği taşı numuneleri Paşabahçe fabrikasında 1145+813=1958 kilo ip
numunesi Üsküdar depolar grubunda görülebilir.

V — İstekilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 teminat pa-
ralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8247)

I — İdaremizin Samsun fabrikası için şartnamesinde yazılı ebat ve evsaf-
ta olmak üzere 1000 metre mikâbi kereste pazarlık usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher m3 ı 37.50 lira ve muvakkat teminatı
2812.50 liradır.

III — Eksiltme 18/XI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14,30 da
Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 1,87 lira bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alın-
abilir.

V — İstekilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8328)

Cinsi	Miktarı	Tartma Kabilyeti	Muhammen bedeli beheri L. Kr. S.	% 7,5 teminatı Lira K. Lira K.	Eksiltme- nin saati
Süpürge	3000 A.		—11. 375	341.25	25.60 14
Baskül	3 A.	1000 Kg.	248.—	744.—	55.80 14,30
Etil eter	1500 Kg.		—90.—	1350.—	101.25 15
İçki bandrol kâadı.	70X100		—40.—	2800.—	210.— 15,30

I — Nümunesine uygun olmak şartile 3000 adet süpürge, şartnameleri
mucibince 1000 kilo tartma kabilyetinde 3 adet yerli mamulâtı baskül ile sınal
işlerde kullanılmak üzere 1500 kilo Etil eter ve teahhüdünü ifa etmeyen mü-
teahhit hesabına nümunesi evsafında 70X100 eb'adında 7000 kilo içki bandrol
kâadı ayrı ayrı açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme 25/XI/938 tarihine rastlayan salı günü hizalarında yazılı
saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda
yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği
gibi süpürge ve içki bandrol kâadı nümunesi de görülebilir.

V — İstekilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme
paralarıyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8355)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı Li.Kr. Li.Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Eksiltmesi Şekli Saati
Beyaz toz yıldız	100 kilo	2,80	280.—	21.— Pazarlık 14
Sünger kâğıdı	15000 adet	—,8	1200.—	90.— Açık 14,30

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve nümu-
neleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme 7/XII/938 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında
yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyo-
nunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabile-
ceği nümunelerle görülebilir.

V — İsteliklerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güven-
me paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.
(8485)

Galatasaray lisesi direktörlüğünden

İkinci taksit zamamı 1 İlkânun 938 dir. Taksitlerin vaktinde yatırılması
ilân olunur. (8447)

TURK HAVA KURUMU 26 NCI TERTİP BUYUK PIYANGOSU

İkinci keşide: 11/Birincikânun/938 dedir. Büyük
ikramiye: 45,000 liradır... Bundan başka: 15.000,

12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve
10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz
de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Doçent ve asistan alınacak

Siyasal bilgiler okulu direktörlüğünden

Siyasal bilgiler okuluna ämme hu kuku ve hususi hukuk gruplarile ikti-
sat ve maliye derslerine yetmiş liraya kadar aslı maaşlı üç doçent, sosyoloji,
tarih ve coğrafya iktisat ve maliye derslerine de 35 lira aslı maaşla üç asistan
alanacaktır.

Aranılan şartlar ve imtihan şekilleri okul direktörlüğünden öğrenilebi-
lecektir. İstekilerin Direktörlüğe hemen müracaatları. (4799) (8380)

Yatırım Merkez

... ve 2463-2614 numaralı kanunlar mucibin-
... erilen ve geliri tamamen Sivas - Erzurum demir-
... ahsis olunan % 7 gelirlı Sivas - Erzurum istikrazı-
... fası meşrut 4,5-milyon liralık beşinci tertibinin kayıt
... 19/11/938 sabahından başlayarak 5/12/938 akşamı nihayet
bulacaktır.

Tahviller hâmiline muharrer olup beheri 20 ve 500 lira itibarı kıy-
mette birlik ve 25 lik olarak iki kupüre ayrılmıştır.

Bu tahviller umumi ve mülhak bütçelerile idare olunan daire ve
müesseselerce, vilâyet hususî idareleri ve belediyelerce yapılacak mü-
zeyede ve münakasa ve mukavelelerde teminat olarak ve hazinece sa-
tılmış ve satılacak olan Millî Emlâk bedellerinin tediyesinde başabaş
kabul olunacakları gibi gerek tahvil ve gerek kupon bedelleri de tah-
villerin tamamen itfasına kadar her türlü vergi ve resimden muaf
bulunacaklardır.

Tahvillerin ihraç fiatı % 95 olarak tesbit edilmiştir. Yani 20 liralık
birlik tahvil bedeli 19 ve 500 liralık 25 lik tahvil bedeli de 475 liradır.

Kayıt muamelesi Türkiye Cumhuriyet Merkez, Türkiye Cümhuri-
yeti Ziraat, Türkiye İş, Emlâk ve Eytam, Halk, Türk Ticaret, Belediye-
ler Bankaları ile Sümer, Eti ve Deniz Banklar tarafından icra edilmek-
tedir. Diğer Bankalar vasıtasile de tahvil alımı temin olunabilir.

Sermaye ve tasarruflarını en emin ve en çok gelir getiren sahalarda
işletmek isteyenlere keyfiyet ilân ve 15 günlük Suskripsiyon müdde-
ti zarfında Bankalara müracaatlarının kendi menfaatleri iktizasından
bulunduğu işaret olunur. (8443)

İştihassızlık - Hazımsızlık
Şişkinlik - Bulantı - Gaz
Sancı - Mide bozukluğu
Dil - Bersak - Ataleti
inkıbaz - Sarılık - Safra
Karaciğer - Sıkıntı - Si-
nir - Horlamak ve bütün
mide ve barsak rahatsız-
lıklarına mutlaka

HASAN Meyva Özü

Mide için her yemekten sonra 1 — 2 tatlı kaşığı yarım bardak su içinde ve müşhül için her sabah veya gece
yatariken aç karnına 1 — 2 çorba kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek içmelidir. HASAN MEYVA ÖZÜ
meyvalardan ve meyvaların özlerinden yapılmış bir harikâi san'attır. Avrupa ve bilhassa İngiliz meyva tuzların-
dan daha yüksek olduğu kat'iyetle sabittir. Buna rağmen Avrupa meyva özlerinden beş misli daha ucuzdur.
HASAN MEYVA ÖZÜ yalnız bir türlü olup şekersizdir ve çok köpürür.

Şişe 25 iki misli 40 Dört misli 60 Sekiz misli 100 Kr.

Öksürenlere ve
göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

SİNİR AĞRILARI
ASABİ ÖKSÜRÜKLER
BAŞ DÖNMESİ
BAYGINLIK
ÇARPINTI
UYKUSUZLUK ve
SİNİRDEN
ileri gelen bütün
RAHATSIZLIKLARI
İYİ EDER.

Daktilo aranyor

Beyoğlu Üçüncü Noter Dairesine
çabuk yazar bir Daktilo alıncağın-
dan müracaatları. ★

Doktor

KEMAL NURİ İMRE

Cild ve Zührevi hastalıklar
Mütchassısı

Rumeli hanındaki muayenehanesini
Beyoğlunda Rus sefarethanesi karşı-
sında Suriye pasajında No. 8 e nak-
letmiştir. Telefon: 40153.

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk
mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile kefaletsiz olarak satılmak-
tadır. Anadolu'da aynı şartlarla sipariş
kabul etmekteyiz.

Mahmutpaşa, Kürkçü han içerisi
BEYKO Telefon: 21685

HILKAT;

Daima kanunlarına sadıktır.

Yaratan kuvvet, her insana sıhhat ve saadet içinde yaşamak hakkını
vermiştir. Her türlü suiistimal ve tabiat kanunlarına aykırı hareketin ce-
zası ölümdür.

Yurddaş! Her zaman kendi kendinin doktoru ol! Bütün uzviyetini göz-
den geçir ve gördüğün en ufak bir ârıza üzerine derhal faaliyete geç. Ken-
dinde düşkünlük, halsizlik, iştahsızlık, kansızlık, kuvvetsizlik, tembellik,
korkaklık mı hissediyorsun? Bunlar uzviyetin imdad işaretidir. Çabuk ye-
tiş ve hayat eksiri olan

FOSFARSOL

Kan, kuvvet ve iştihâ şurubu

İçmiye başla, FOSFARSOL tababetin esasını teşkil eden bütün doktorlar ta-
rafından takdir edilen en mühim ilaçların gayet fenni bir surette teşrikin-
den yapılmış emsalsiz bir kudret şurubudur.

Kanı tazeler ve çoğaltır, iştihayı açar, hafıza ve zekâyı yükseltir. Sinir-
leri, adaleleri sağlamlaştırır. Azim ve faaliyeti yükseltir. Ve bütün kudret-
leri uzviyette toplayarak ömrü tabiiyi bütün neşelerle geçirir. FOSFARSOL
güneş gibidir. Girdiği yere sağlık, dinelik ve gençlik saçar, her eczanede bu-
lunur.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten
doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

Kuvvet şurubu
VİTALİN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin
kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gülbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların
hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

**Dünyanın en saf
sabunu aynı zamanda
en idarelisidir**

Bu kadar istifadeleri bir arada bula-
bilirmisiniz?
CADUM sabunu, bütün dünyada
meşhur, ve gayet saf bir sabundur.
Gayet kuru olduğundan ve hususî
şekli sayesinde nefis kokusunu ve
kıymetli meziyetlerini son parçacı-
ğına kadar muhafaza eder. Bu sa-
bunu kullanan milyonlarca kişi, en
fazla ekonomik bir tuvalet sabunu
olduğunu söyleyeceklerdir.

**CADUM
SABUNU**

SINGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı Singer saatlerinin yeni
modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ilâ 500 liradır.

—EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR—

Taşradaki muhterem müşterilerimize arzu ettikleri
takdirde yeni katalog gönderilir.

SINGER SAAT MAĞAZASI — İstanbul Eminönü. Tel: 21964